

Брюксел, 2 юни 2026 г.
(OR. en)

9684/26

Междуинституционално досие:
2025/0358(COD)

TELECOM 265
COMPET 623
MI 526
DATAPROTECT 172
JAI 660
CODEC 999

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на европейски бизнес портфейли – Общ подход

I. КОНТЕКСТ

1. На 19 ноември 2025 г. Комисията прие предложение за регламент за създаване на европейски бизнес портфейли.
2. Предложението се основава на екосистемата, създадена съгласно Регламента за Европейската рамка за цифрова самоличност (EUDI)¹, и има за цел да допълни посочената рамка, като спомогне за намаляване на административната тежест и предложи функции като трансграничен достъп до сигурна и надеждна цифрова идентификация, цифрово управление на правата и разрешенията за представителство и сигурен канал за обмен на официални документи и удостоверения, поддържани от общ регистър.

¹ Регламент (ЕС) № 910/2014 относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар, изменен с Регламент (ЕС) 2024/1183 ([EUR-Lex - 02014R0910-20241018 - BG - EUR-Lex](#)).

II. РАБОТА В ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИ

3. В Европейския парламент предложението беше отнесено до комисията по промишленост, изследвания и енергетика (ITRE), като две комисии дадоха становище, а именно комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите (IMCO) и комисията по правни въпроси (JURI). Докладчик е Eero Heinäluoma (S&D, Финландия), който публикува своя проект за доклад на 20 март 2026 г.
4. На 19 януари 2026 г. Европейският икономически и социален комитет беше приканен да представи становището си по предложението, което впоследствие беше представено на 18 март 2026 г.
5. Европейският надзорен орган по защита на данните публикува официални коментари по предложението на 20 януари 2026 г.

III. РАБОТА В СЪВЕТА

6. С **първото компромисно предложение** (10 февруари) кипърското председателство се произнесе по: определенията; функционалностите на европейските бизнес портфейли; задължения на доставчиците на европейски бизнес портфейли и надзор над тях; удължаването на графичите и обвързването им с наличието на актове за изпълнение.
7. **Второто компромисно предложение** (10 март) включваше: разяснения относно прилагането на националното законодателство във връзка с обмена на документи; преразгледани определения; управлението и отмяната на роли; оперативната съвместимост на аргументацията на всички упълномощавания между европейските бизнес портфейли; рационализиране на позоваванията на eIDAS2 и правилата за киберсигурност; ясни препратки към идентификационните данни на притежателя; засилване на предварителните задължения за доставчиците; посилен механизъм за надзор; пълна гъвкавост за органите от публичния сектор по отношение на приемането на европейски бизнес портфейли; допълнително разясняване на оценката на Комисията на решенията на трети държави.

8. **В третото компромисно предложение** (14 април) кипърското председателство включи: освобождаване за целите на обществената сигурност и отбраната; ограничения на принципа на равностойност и пояснение, че националните административни и процедурни изисквания продължават да се прилагат; срок, в който Комисията трябва да приеме актове за изпълнение; включването на органи от публичния сектор, които не са собственици на европейски бизнес портфейли, в европейската цифрова директория; задължение за Комисията да издаде насоки за това как да се определи дали доставчиците на европейски бизнес портфейли представляват риск за сигурността на Съюза; по-висок праг за кандидатите, които желаят да станат доставчици на европейски бизнес портфейли — дори ако последните са квалифицирани доставчици на удостоверителни услуги — и по-дълги срокове за преглед от надзорните органи; по-активно участие на съответния надзорен орган и доставчик в случай на неспазване; надзора от страна на Комисията върху субектите на Съюза, различни от институциите на Съюза; рационализиране и групиране на всички графици в предложението.
9. След представянето на третото компромисно предложение кипърското председателство направи няколко **допълнителни изменения, за да отговори на оставащите опасения на държавите членки**, включително по отношение на: националните изисквания; принципа на равностойност; изключенията за пълномощните и законовите правомощия, предвидени в националното право или в правото на Съюза; достъпността за хора с увреждания; обмена на данни с националните регистри относно разрешенията; актовете за изпълнение относно оценката на рисковете, потенциално породени от доставчиците на европейски бизнес портфейли; гъвкавостта при налагането на административни глоби на националните публични органи и структури.
10. На 27 май Корепер разгледа представения текст и **постигна съгласие да го представи на Съвета по транспорт, телекомуникации и енергетика (Телекомуникации)** без промени с оглед на постигането на общ подход на заседанието му на 9 юни 2026 г.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

11. Във връзка с посоченото по-горе Съветът се приканва на заседанието си на 9 юни 2026 г.:

- да разгледа компромисния текст, изложен в приложението към настоящата бележка;
 - да потвърди общ подход по предложението за регламент за създаване на европейски бизнес портфейли.
-

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за създаване на европейски бизнес портфейли**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В своето съобщение от 29 януари 2025 г., озаглавено „Компас за конкурентоспособността на ЕС“⁽³⁾, Комисията обяви, че европейските бизнес портфейли, използвайки Европейската рамка за цифрова самоличност, ще бъдат крайъгълният камък за извършването в Съюза на стопанска дейност лесно и по цифров начин, като осигуряват безпроблемна среда за дружествата да взаимодействат с публичните администрации и да извършват търговски сделки.

² ОВ С 365, 23.9.2022 г., стр. 18.

³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Компас за конкурентоспособността на ЕС“ (COM(2025) 30 final).

- (2) С Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁴) беше установена рамката за европейска цифрова самоличност и бяха въведени европейски портфейли за цифрова самоличност, с което се осигури възможност за ползвателите на европейските бизнес портфейли да съхраняват и управляват своята цифрова самоличност и електронни удостоверения за атрибути по сигурен начин, както и да имат достъп до широк спектър от онлайн услуги. Рамката за европейска цифрова самоличност предлага нови удостоверителни услуги, включително издаването на електронни удостоверения за атрибути, с което се повишава сигурността и надеждността на онлайн трансакциите и взаимодействията.
- (3) С цел да се стимулира конкурентоспособната и цифрова европейска икономика и да се улесни трансграничната стопанска дейност, е нужно да се създаде безпрепятствена и надеждна среда за цифрово взаимодействие между икономическите оператори, както и между тях и органите от публичния сектор в различни конфигурации.
- (4) С цел да се гарантира оперативната съвместимост, надеждността и сигурността на европейските бизнес портфейли, следва да се прилагат техническите спецификации, определени в Регламент (ЕС) № 910/2014 и последващите регламенти за изпълнение, изготвени съгласно посочения регламент, както и разработените технологии и стандарти и постигнатото въз основа на Препоръка (ЕС) 2021/946, и по-специално рамката за техническа архитектура и технически справки, наред с посочените в настоящия регламент спецификации, като те имат предимство в случай на несъответствие.

⁴ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (5) С цел да се подобри функционирането на цифровия единен пазар, да се гарантира оперативна съвместимост и да се намали административната тежест, от съществена важност е да се осигури съвместимост между европейските бизнес портфейли и съществуващите системи и решения както на ниво Съюз, така и на национално ниво. Тази дейност следва да бъде подкрепена от Европейската група за сътрудничество в областта на цифровата самоличност. Както е предвидено в Акта за оперативно съвместима Европа и за да се подобри сигурният и ефективен обмен на данни в целия Съюз, въвеждането на европейските бизнес портфейли следва, по целесъобразност и след технически анализ, да се възползва от съществуващите европейски цифрови инфраструктури и градивни елементи, в това число разработените в рамките на техническата система, основана на принципа на еднократност, Системата за взаимно свързване на бизнес регистрите и европейския портфейл за цифрова самоличност, като по този начин се гарантира взаимно допълване, оперативна съвместимост и ефективно използване на публичните ресурси.

- (6) Европейските бизнес портфейли са цифров инструмент, чрез който икономическите оператори да взаимодействат с органите от публичния сектор в контекста на изпълнението на задълженията за докладване и на административни процедури, както и за насърчаване на повторното използване на едни и същи надеждни функции при взаимодействие между предприятията. Принципът на правна равностойност, установен в настоящия регламент, следва да се прилага хоризонтално в целия регламент. В това отношение принципът следва да се прилага само за действия, произтичащи от използването на основните функции, извършвани с европейските бизнес портфейли, които са функционално еквивалентни на тези, извършвани лично, на хартиен носител или чрез други средства и които обслужват същата цел като традиционните им еквиваленти. Това включва например използването на квалифицирани електронни подписи, печати и електронни удостоверения за атрибути, които имат същата правна стойност като техните саморъчно поставени или физически еквиваленти. Използването на основните функции на европейските бизнес портфейли за идентифициране и удостоверяване на автентичността, подписване или подпечатване, изискване или споделяне на електронни удостоверения за атрибути, подаване на документи и изпращане или получаване на уведомления не следва да засяга процедурните изисквания, които може да са част от административна процедура и които не могат да бъдат изпълнени от основните функции на европейските бизнес портфейли. Тези процедурни изисквания могат да включват всякакви допълнителни гаранции или проверки, като например проверки, за да се гарантира осведоменост за или разбиране на съдържанието на даден документ или на последствията от подписването на договор, или конкретни действия, които се изискват като част от административна процедура и не се поддържат от основните функции на европейските бизнес портфейли. За тази цел следва също така да се разбира, че настоящият регламент не засяга правните, административните или процедурните изисквания, които задължават икономическите оператори да изпълнят административно изискване или да представят документи в определен електронен формат. Принципът на правна равностойност гарантира, че действията, извършвани чрез основните функции на европейските бизнес портфейли, имат същото правно действие и валидност като еквивалентните действия, като същевременно остават предмет на приложимите правни, административни или процедурни изисквания. Тези изисквания не следва да се прилагат по начин, който води до изключване на използването на основните функционални възможности на европейските бизнес портфейли единствено въз основа на техния цифров характер. Поради това органите от публичния сектор следва да гарантират, че са изпълнени всички съответни процедурни изисквания, включително всички специфични действия или процеси, които трябва да бъдат изпълнени като част от административна процедура и които не могат да бъдат извършени чрез европейските бизнес портфейли.

- (7) Органите от публичния сектор разполагат с гъвкавост да решават как да гарантират, че могат да приемат европейски бизнес портфейли, като се има предвид разнообразието на тяхната ИТ инфраструктура, съществуващи интерфейси и нуждите им от оперативна съвместимост. Този подход позволява на органите от публичния сектор да запазят своите съществуващи оперативни рамки, включително когато административните процедури към настоящия момент се извършват по електронен път чрез други съществуващи цифрови инструменти и услуги. Този подход следва също така да позволи на органите от публичния сектор да запазят съществуващите интерфейси, като същевременно се възползват от предимствата на европейските бизнес портфейли. Тази гъвкавост обаче следва да се упражнява при надлежно спазване на принципа на пропорционалност и необходимостта да се избягва налагането на непропорционална техническа или административна тежест, особено на микропредприятията и малките и средните предприятия.
- (8) Настоящият регламент не засяга процесуалната автономия, конституционните изисквания и независимостта на съдебната власт, които уреждат организацията и функционирането на националните правосъдни системи на държавите членки, нито рамката, принципността и процесуалните гаранции на съдебните производства.
- (9) Настоящият регламент не засяга отговорността на държавите членки да опазват националната сигурност и правомощието им да гарантират други основни функции на държавата, включително да осигуряват нейната териториална цялост, да поддържат законността и реда и да предотвратяват престъпността.
- (10) Настоящият регламент не следва да засяга правото на юридическите лица да подават еднократно информация до органите от публичния сектор, както и правото на държавите членки да продължат да използват други системи за подаване на документи и данни между компетентните органи, както е установено съгласно правото на Съюза, например в Регламент (ЕС) 2018/1724⁽⁵⁾ и в Директива (ЕС) 2017/1132 относно някои аспекти на дружественото право.

⁵ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj/bul>).

- (11) С цел намаляване на административната тежест и подобряване на конкурентоспособността всички субекти, упражняващи стопански дейности, за цели, свързани с тяхната търговия, стопанска дейност, занаят или професия, и независимо от методите им на финансиране или правна форма, например дружества, организации, самостоятелно заети лица, еднолични търговци и всеки друг тип предприятие, независимо от размера, сектора или правната форма, следва да могат да ползват европейските бизнес портфейли. Тези икономически оператори могат да станат собственици на европейски бизнес портфейли по различни начини, например чрез собственост, лиценз, абонамент или друго споразумение, предоставящо право на използване на такъв европейски бизнес портфейл.
- (11a) С цел да се гарантира, че обменът на правно валидни уведомления и документи, както и изпълнението на задълженията за докладване са възможни чрез европейските бизнес портфейли, е нужно да се създаде надежден и сигурен канал за комуникация, който да се използва от собствениците на европейски бизнес портфейли в целия Съюз. Поради това в европейските бизнес портфейли следва да бъде интегрирана квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща (QERDS) като канал за комуникация, който да позволява сигурен и правно валиден обмен на информация между страните, както е предвидено в член 43 от Регламент (ЕС) № 910/2014.
- (12) За да бъде предлаганото решение съобразено със самостоятелно заетите лица и едноличните търговци, е важно да се гарантира безпрепятственото интегриране на европейските портфейли за цифрова самоличност с европейските бизнес портфейли. Това интегриране следва да позволи на лицата да удостоверяват автентичността, като използват своите европейски портфейли за цифрова самоличност, както и да разполагат с достъп до удостоверителните услуги, предлагани за европейските бизнес портфейли, в това число до QERDS, която с настоящия регламент се установява като сигурен канал за комуникация, като използват тези портфейли, без да е необходимо да създават отделна бизнес самоличност. Поради това на доставчиците на европейски бизнес портфейли следва да бъде позволено да предлагат сигурния канал за комуникация като самостоятелна услуга на самостоятелно заетите лица и едноличните търговци, които използват европейски портфейл за цифрова самоличност във връзка със стопанската си дейност, с гарантирана оперативна съвместимост, която улеснява превключването между приложенията, както и удостоверителни услуги, като електронен подпис и квалифициран и неквалифициран електронен времеви печат. Достъпът на самостоятелно заетите лица и едноличните търговци до сигурния канал за комуникация следва се поощрява чрез предлагането на оферти на разумни и достъпни цени, като се отчитат потребителските нужди и се предлагат условия за ползване, които не създават ненужна тежест за тези лица.

- (13) Европейските бизнес портфейли, във връзка с Регламент (ЕС) 2018/1724, следва да подкрепят предстоящата корпоративна правна рамка „28-и режим“⁽⁶⁾, като осигурят цифрова инфраструктура за изцяло цифрови процедури, позволяващи на новосъздадените и разрастващите се предприятия да извършват бързо и ефективно операции в целия ЕС. Европейските бизнес портфейли следва да осигурят цифровата инфраструктура за стратегията за приоритетно използване на цифровите технологии „28-и режим“, която има за цел оптимизиране на трансграничните взаимодействия, като например улесняване на сигурното съхраняване и подписване на договори и удостоверения или подаване, получаване и споделяне на електронни приложения и документи. С осигуряването на тази инфраструктура европейските бизнес портфейли следва да осъществят на практика принципа „цифров по подразбиране“, което ще улесни растежа и развитието на дружествата в ЕС и ще ги направи по-конкурентоспособни.
- (14) Предвид целта за създаване на единна цифрова екосистема за електронна идентификация, удостоверяване на автентичност и обмен на електронни документи, уведомления и удостоверения за атрибути, е необходимо субектите на Съюза да бъдат включени, наред с органите от публичния сектор, обхванати съгласно настоящия регламент. Това включване следва да осигури на собствениците на европейски бизнес портфейли една съгласувана рамка за контактите им с всички нива на публичната администрация, което ще намали административната сложност и ще стимулира използването на европейски бизнес портфейли.
- (15) С цел да се гарантира правилното издаване и интегриране на европейските бизнес портфейли в рамките на операциите и системите на субектите на Съюза, настоящият регламент следва да отчита специфичното естество и структура на подобни институции, органи, служби и агенции. За да се гарантира зачитането на административната автономия и сигурност на субектите на Съюза, следва да им се позволи да придобиват европейски бизнес портфейли от установени доставчици на европейски бизнес портфейли или да разработят свои собствени европейски бизнес портфейли, или самите те да действат като доставчици за субекти на Съюза. В тези случаи Комисията следва да бъде натоварена със задачата да упражнява надзор върху предоставянето на европейски бизнес портфейли от субекти на Съюза, различни от институциите на Съюза.

⁶ Европейска комисия, Покана за предоставяне на данни: *28-и режим* — *единен, хармонизиран набор от правила за иновативни дружества в целия ЕС*, 8 юли 2025 г., достъпен на https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14674-28th-regime-a-single-harmonized-set-of-rules-for-innovative-companies-throughout-the-EU_bg.

- (16) С Регламент (ЕС) № 910/2014 беше създадена рамката за електронна идентификация и удостоверителни услуги на вътрешния пазар. Като се опират на цялостната екосистема, установена с Регламент (ЕС) № 910/2014, европейските бизнес портфейли следва да предложат на икономическите оператори и органите от публичния сектор едно сигурно и надеждно решение за електронна идентификация и удостоверяване на автентичността, споделяне на данни и доставяне на правно валидни уведомления. Надеждната рамка за европейските бизнес портфейли, наред с използването на доверителни списъци, следва да доразвие създадените съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 структури. Идентификацията и удостоверяването на автентичността в рамките на европейските бизнес портфейли следва да се основават на електронни удостоверения, издадени от доверени субекти, които удостоверяват самоличността, атрибутите или специфичните роли на физическо или юридическо лице, използващо тези решения, и дават възможност за тяхната проверка в съответствие с изискванията на настоящия регламент.
- (17) Европейските бизнес портфейли следва да позволят на физическите лица, оправомощени да действат от името на даден субект по правни, финансови и административни въпроси, да изпълняват своите функции чрез подписване на удостоверения, декларации или документи, изготвени с правно валиден електронен подпис по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, с който се постановява, че квалифицираните електронни подписи имат еквивалентно правно действие със саморъчния подпис.

(18) За целите на делегирането на правомощия в професионален контекст, европейските бизнес портфейли следва да включват система, основана на упълномощаване и роли, с която да се управлява достъпът до услуги и трансакции в рамките на европейския бизнес портфейл по такъв начин, че да се запази интегритета на самоличността на собственика на този европейски бизнес портфейл. Тази система следва да позволи на икономическите оператори и органите от публичния сектор да прехвърлят права на ползватели на европейски бизнес портфейли чрез ясно определено техническо упълномощаване, като на собственика на даден европейски бизнес портфейл се позволява да дава пълни права за общо ползване на решението и за действие от негово име, както и административно упълномощаване, позволяващо на собственика на европейски бизнес портфейл да възлага роли и отговорности на различни ползватели на европейски бизнес портфейли в рамките на организацията. Системата за упълномощаване следва да гарантира съвместимост с цифровото пълномощно на ЕС, както е предвидено в Директива (ЕС) 2025/25 на Европейския парламент и на Съвета⁷. Тази система за упълномощаване следва да бъде стабилна и адаптивна по мащаб, за да се гарантира, че икономическите оператори и органите от публичния сектор, в качеството си на собственици на европейски бизнес портфейли, могат да делегират права на множество ползватели на европейски бизнес портфейли, в това число служители или други упълномощени физически или юридически лица, което спомага за ефективното и сигурно управление на вътрешните дейности и гарантира контролиран и проверим достъп до европейските бизнес портфейли и техните функции. Тази система следва да управлява достъпа до услуги и трансакции в рамките на европейския бизнес портфейл, като съхранява интегритета на самоличностите на собствениците. Такива разрешения, предоставени чрез системите, следва да се разбират като разрешения от техническо естество и като разрешения, които не създават, не ограничават, нито засягат по друг начин пълномощни или законови правомощия, предоставени съгласно приложимото национално или съюзно право и процедури.

⁷ Директива (ЕС) 2025/25 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2024 г. за изменение на директиви 2009/102/ЕО и (ЕС) 2017/1132 по отношение на по-нататъшното разширяване и актуализиране на използването на цифрови инструменти и процеси в областта на дружественото право (ОВ L, 2025/25, 10.1.2025 г, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2025/25/oj>).

- (19) За улесняване на трансграничните бизнес трансакции, намаляване на административната тежест и стимулиране на икономическия растеж е нужно да бъде установена ясна и предвидима правна рамка, която признава правната еквивалентност между използването на европейските бизнес портфейли или техните основни функции и сигурния канал за комуникация, когато последният се използва от самостоятелно заети лица и еднолични търговци, и други утвърдени методи, с помощта на които икономическите оператори могат да идентифицират, да удостоверяват автентичността, да подават документи и да получават уведомления при взаимодействието си с органи от публичния сектор в Съюза. За постигането на тази цел е нужно използването на основните функции на европейския бизнес портфейл или сигурния канал за комуникация, когато последният се използва от самостоятелно заети лица и еднолични търговци, да има същото правно действие, както, ако операциите са извършени законосъобразно лично, на хартиен носител или по всеки друг начин или процес, който по принцип се смята за съвместим с приложимите правни, административни или процедурни изисквания.
- (20) С цел да се осигури съгласуваност при удовлетвореността на ползвателите на европейски бизнес портфейли и да се гарантира практичност, надеждност и оперативна съвместимост на европейските бизнес портфейли в целия Съюз, доставчиците на европейски бизнес портфейли следва да въведат основен набор от функции. Те следва да си запазят свободата да предлагат допълнителни функции в рамките на търговските си предложения, като поощряват иновациите и отговарят на нуждите на пазара. Доставчиците на европейски бизнес портфейли следва също така да осигуряват достъпност за хората с увреждания, включително в съответствие с приложение I към Директива (ЕС) 2019/882, доколкото е целесъобразно. С цел да се гарантират еднакви условия за разработване и използване на основните функции, на Комисията следва да се предоставят изпълнителните правомощия да изготви изискванията и техническите спецификации, които са нужни за осигуряване на оперативна съвместимост и безпрепятствено функциониране в целия Съюз. Правомощията следва да се изпълняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁸⁾ и следва да включват правомощията за определяне на нужните стандарти и протоколи за сигурния канал за комуникация, като се вземат под внимание последните технологични развития.

⁸ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (21) Европейските бизнес портфейли следва да опростят сложните взаимодействия между икономическите оператори и органите от публичния сектор, като при това те биха могли да улеснят и взаимодействията между самите икономически оператори и да намалят административната тежест върху икономическите оператори в широк диапазон от икономически сектори. С оглед на поощряването на иновациите и конкурентоспособността европейските бизнес портфейли следва да позволяват варианти на използване, които са специфични за конкретни сектори, и да повишават оперативната ефективност, като едновременно с това осигуряват гъвкавост и адаптивност, за да отговорят на специфичните очаквания на различни сектори, включително, но не само, енергетика, околна среда и координация на системите за социална сигурност.
- (22) Използването на европейските бизнес портфейли в такива контексти може да спомогне за намаляване на разходите и да насърчи широка гама от приложения и варианти на използване в целия Съюз, като подаването на декларации, заявления за публично финансиране, достъп до публични услуги, улесняване на сигурния обмен на данни и достъп до пространства с данни, като например подаването на удостоверения A1 за командировани лица, предвидени в Регламент (ЕО) № 883/2004.
- (23) Въвеждането на европейските бизнес портфейли, наред с техническата система, основана на принципа на еднократност, се очаква да породи силни полезни взаимодействия, които да донесат максимална ефективност и оперативна лекота. Преди всичко икономическите оператори следва да могат да използват европейските бизнес портфейли, за да съхраняват и предават доказателства, извлечени от компетентни публични органи чрез използване на компонентите на техническата система, основана на принципа на еднократност. Икономическите оператори следва да могат, когато това е целесъобразно, да комбинират доказателствата, съхранявани в европейските бизнес портфейли, с доказателствата, извлечени чрез техническата система, основана на принципа на еднократност, в контекста на публични процедури. Следователно с осигуряване на сигурна цифрова платформа за съхраняване и обмен на бизнес документи, европейските бизнес портфейли следва да улеснят обмена между органи от публичния сектор на такива документи, извлечени чрез техническата система, основана на принципа на еднократност.

- (24) За да се гарантира координация между текущата цифровизация на съдебното сътрудничество в Съюза, модернизирването на сигурния трансграничен обмен на информация и необходимостта на икономическите оператори да се предоставят ефективни цифрови инструменти за взаимодействие с органите, е нужно да се създаде съгласувана рамка, която да позволява безпроблемно взаимодействие между въпросните системи. Подобряването на тази координация ще намали административната тежест, ще внесе повече правна сигурност и ще направи трансграничното сътрудничество по-ефективно, като гарантира, че използваните от икономическите оператори канали за комуникация в рамките на европейския цифров пазар работят гладко. В този контекст европейските бизнес портфейли следва да допълват системите, определени в Регламент (ЕС) 2023/2844 и Регламент (ЕС) 2023/969, при което следва да се запази безпроблемното взаимодействие между тези системи и европейските бизнес портфейли чрез портала на европейските бизнес портфейли, което ще позволи на съответните органи да поддържат тези системи и същевременно ще внесе повече простота за европейските дружества.
- (25) За да се улесни гъвкавият и ефективен обмен на информация и услуги при използването на европейските бизнес портфейли и за да се гарантира тяхната безпрепятствена интеграция със съществуващите решения за цифрова самоличност, следва да бъде възможно за първоначалното присъединяване към европейските бизнес портфейли, както и за достъпа до управлението им, да се използват европейските портфейли за цифрова самоличност, средствата за електронна идентификация, за които е извършено уведомяване, и електронните удостоверения за атрибути. Това следва да позволи на ползвателите на европейски бизнес портфейли да се възползват от съществуващите цифрови самоличности и електронни удостоверения за атрибути за достъп до европейските бизнес портфейли, с което ще се оптимизира процесът на първоначално присъединяване и като цяло ще се подобри удовлетвореността на ползвателите на европейски бизнес портфейли. Използването на електронни удостоверения за атрибути в контекста на европейските бизнес портфейли следва да удовлетворява разнообразните потребности на собствениците на европейски бизнес портфейли, като може да бъдат използвани за издаване на основни атрибути, както и да позволяват сигурна и надеждна проверка на тези атрибути, като например настоящ адрес на собственика, идентификационен номер по ДДС, данъчен референтен номер, идентификационен код на правния субект (ИКПС), регистрационен и идентификационен номер на икономическите оператори (EORI) и акцизен номер. Европейските бизнес портфейли следва да поддържат широк набор от варианти на използване — от простото удостоверяване на автентичност и идентификация до по-сложните трансакции и взаимодействия.

- (26) С цел да се гарантира сигурното и надеждно използване на европейските бизнес портфейли, доставчиците на европейски бизнес портфейли следва да гарантират, че всеки европейски бизнес портфейл, който те предоставят, предварително е конфигуриран да взаимодейства с определени удостоверителни услуги, които се изискват, за да могат да се осъществяват основните функции на европейските бизнес портфейли, в това число създаването на квалифициран електронен подпис, създаването на квалифициран електронен печат и издаването и валидирането на квалифицирани и неквалифицирани електронни удостоверения за атрибути. За да поддържат тези функции, европейските бизнес портфейли следва да позволяват споделянето, съхранението и проверката на специфична информация и документи, отнасящи се до собственика, като например съобщения и документи за сигурния канал за комуникация, подписани и подпечатани документи и набори от атрибути за услуги, свързани с удостоверяването.
- (27) Необходимо е да се позволи създаването и валидирането на свързани удостоверения, за да се даде възможност за правно признаване на електронните удостоверения за атрибути, представяни чрез европейски бизнес портфейли, при което дадено удостоверение е криптографски свързано с друго по начин, който позволява проверка на автентичността и интегритета на всяко удостоверение поотделно и на всички свързани удостоверения заедно. За тази цел инфраструктурата на европейския бизнес портфейл, посредством използване на веригата от удостоверения, следва да позволява подаването на удостоверение като единичен случай и да улеснява неговата последваща повторна употреба в съответни процедури. Подобна функционална възможност следва да позволява на собствениците на европейски бизнес портфейли да предават препратки към документи, когато е подходящо с криптографски елемент, например хеш ключ за подпечатано удостоверение, издадено чрез европейски бизнес портфейл, с което да удостоверяват интегритета и автентичността на първоначалното подаване.

- (28) С цел да се гарантира, че стандартите и техническите спецификации за европейските бизнес портфейли осигуряват оперативна съвместимост и сигурност между различни решения, е необходимо в приложение към регламента да бъдат определени стандартите и протоколите за основните функции и техническите изисквания за европейските бизнес портфейли. В приложението следва да се представят изискванията за изпълнението на европейските бизнес портфейли. За осигуряване на дългосрочната жизнеспособност и ефективност на европейските бизнес портфейли на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия да създава и актуализира процедурите и техническите спецификации за основните функции, които да позволяват интегрирането на допълнителни елементи и нови технологии, допускащи нови варианти на използване, като например агентен изкуствен интелект или предоставянето на цифрова самоличност към активите на собственика, както и възможността европейските бизнес портфейли да продължат да посрещат нарастващите нужди на икономическите оператори по сигурен и надежден начин. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета. Доколкото е възможно, стандартите и техническите спецификации за европейските бизнес портфейли следва да вземат предвид съответните технически решения и стандарти, използвани в съществуващите ИКТ системи на икономическите оператори, за да се улесни съгласуването на тези системи към европейския бизнес портфейл и тяхната оперативна съвместимост с него. Доставчиците се насърчават да публикуват изходния код на приложния софтуер на европейските бизнес портфейли като лиценз с отворен код.
- (29) С оглед на своевременното развитие на пазара на европейски бизнес портфейли следва да се даде приоритет на приемането на актовете за изпълнение по отношение на основните функции и съпътстващите ги технически спецификации. Където е целесъобразно те следва да се опират на съществуващите стандарти, в това число на тези, определени в рамката за техническа архитектура и технически справки, установена в контекста на Регламент (ЕС) № 910/2014, за да подкрепят повторното използване на познати технически стандарти и внедряването на европейските бизнес портфейли. Тези актове за изпълнение следва да играят ролята на насоки за подходящи организационни и технически мерки, които държавите членки следва да предприемат, за да позволят използването на основните функции на европейските бизнес портфейли и да изпълнят задълженията си съгласно настоящия регламент.

(30) С цел да се гарантира подходящо ниво на доверие, функционалност и сигурност на европейските бизнес портфейли за трансграничното предоставяне на техните услуги, включително за ограничаване на риска от измами, доставчиците на европейски бизнес портфейли следва да подлежат на ясни и пропорционални изисквания и задължения, без да им се налагат допълнителни национални изисквания. За тази цел на Европейската комисия следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение, за да изготви списък с референтни стандарти и, когато е необходимо, спецификации и процедури за доставчиците на европейски бизнес портфейли. Тези актове за изпълнение следва да обхващат по-специално прилагането на европейските бизнес портфейли, управлението на преките или непреките рискове, свързани с предоставянето на европейски бизнес портфейли, процедурите за регистрация и въвеждане в работата на европейските бизнес портфейли. За да се гарантира, че рисковете се оценяват последователно в целия Съюз и че доставчиците предприемат адаптирани мерки въз основа на сектора, случая на употреба, сигурността на интерфейса и наличието на услуги на своите европейски бизнес портфейли, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема актове за изпълнение за определяне на общи процедури, регистър на риска и критерии за оценки на риска и самооценки. За да се избегне ненужно дублиране и административна тежест, заявителите следва да могат да разчитат на сертификати, самооценки и документация, които вече са извършени съгласно друго приложимо право на Съюза, като например Регламент (ЕС) № 910/2014 и Регламент (ЕС) 2024/2847, когато те обхващат изисквания или рискове, съответстващи на изискванията, определени в настоящия регламент. Заявителите следва да вземат предвид практическия контекст, в който ще се използват европейските бизнес портфейли, включително всички съответни изисквания за сигурност, които се прилагат съгласно националното право за конкретната услуга или процедура.

- (31) С оглед на осигуряването на подходящия надзор съгласно настоящия регламент субектите, които биха желали да станат доставчици на европейски бизнес портфейли, следва, преди да могат да предлагат услугите си, да бъдат задължени да подадат пред надзорните органи заявление за разрешение за предоставяне на такива европейски бизнес портфейли. С цел да се защити интегритетът и отчетността на доставчиците на европейски бизнес портфейли и да се гарантира сигурността на съхранените или обменените данни в екосистемата на европейските бизнес портфейли, доставчиците следва да бъдат установени в Съюза и да имат основно място на стопанска дейност и основни операции в Съюза. По този начин следва да се гарантира, че съответните доставчици попадат под юрисдикцията и надзора на компетентния орган в дадена държава членка, което да позволи ефективно прилагане на настоящия регламент и защита на правата и данните на ползвателите на европейски бизнес портфейли. Освен това доставчиците на европейски бизнес портфейли следва да не представляват риск за сигурността на Съюза, по-специално да не бъдат контролирани от трета държава или от субект от трета държава, за да се гарантира, че критичната цифрова инфраструктура на Съюза остава сигурна и устойчива. В съответствие с изискванията, определени в настоящия регламент, Комисията може да приема актове за изпълнение, за да гарантира сътрудничеството и оперативната съвместимост с решения, установени или одобрени от единомислещи партньори на Съюза.
- (32) Съюзът трябва да защитава своите интереси в областта на сигурността срещу доставчици, които може да представляват траен или сериозен риск за сигурността поради потенциална намеса от трети държави. За тази цел е нужно да се намали рискът от стратегически зависимости от високорискови доставчици на вътрешния пазар, включително по веригата на доставки на ИКТ, тъй като те биха могли да имат потенциално сериозни негативни въздействия върху сигурността на икономическите оператори и органите от публичния сектор на територията на Съюза и неговата стратегическа инфраструктура, особено по отношение на интегритета, поверителния характер и достъпността на данни и услуги. Всяко ограничение следва да се основава на пропорционална оценка на риска и на съответните мерки за смекчаване, както е определено в политиките и правото на Съюза. Такива ограничения може да се прилагат например към високо рискови доставчици, съгласно определеното в правото на Съюза.

- (33) За целите на установяването на самоличността на икономическите оператори по сигурен и надежден начин, настоящият регламент следва да позволява използването на квалифицирани електронни удостоверения за атрибути за издаване на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл. Квалифицираните електронни удостоверения за атрибути може лесно да се актуализират или оттеглят. Използването на квалифицирани електронни удостоверения за атрибути за установяване на самоличността на икономическите оператори предлага едно ефективно и сигурно решение, съобразено с нуждите на цифровата икономика. Доставчиците на квалифицирани удостоверителни услуги, които издават тези удостоверения, се регулират от Регламент (ЕС) № 910/2014 и са предмет на строги изисквания и проверки, за да се осигури високо ниво на сигурност в процеса по издаване. Автентичните източници, които се използват за проверка на данните, съдържащи се в квалифицираните електронни удостоверения за атрибути, са бизнес регистри и други регистри, като следва да се насърчава използването на системата за взаимно свързване на бизнес регистрите (BRIS) и системата за взаимно свързване на регистрите на действителните собственици (BORIS), за да се улесни проверката на данни и съответно да се осигури точността и надеждността на данните за идентификация.
- (34) Настоящият регламент не следва да засяга функционирането или ролята на бизнес регистрите като автентични източници, нито да изменя начина, по който те работят, или съхраняваните в тях данни, а по-скоро да се опира на тях и да допълва съществуващата инфраструктура. В това отношение, когато се издават електронни удостоверения за атрибути от автентичен източник или от негово име, като например бизнес регистър, регистърът може директно да издаде съответните данни, с което допълнително се засилва сигурността и надеждността на процеса по идентификация.
- (35) Съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014 от държавите членки се изисква да гарантират, че са взети мерки, за да могат доставчиците на квалифицирани удостоверителни услуги да проверяват по електронен път и по искане на ползвателя на европейски бизнес портфейл, автентичността на атрибутите, посочени в приложение VI към Регламент (ЕС) № 910/2014, като например образователни и професионални квалификации, звания и лицензи, правомощия и мандати за представляване на физически или юридически лица, публични разрешения и лицензи и финансови и фирмени данни. Рамката за европейските бизнес портфейли следва да се опира на това съществуващо изискване, което следва да обхваща всички официални данни, отнасящи се до икономическите оператори в контекста на европейските бизнес портфейли, както и да позволява електронната проверка на атрибути, за да се улесни издаването на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и други електронни удостоверения за атрибути.

(36) Тъй като всички икономически оператори и предприятия, извършващи стопански дейности, следва да имат възможност да използват европейски бизнес портфейли, в това число самостоятелно заетите лица и едноличните търговци, данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл следва да се предоставят по начин, който е изрично разработен така, че да позволява тяхната самоличност и удостоверени атрибути да се проверяват в условията на делови взаимоотношения. С цел да се гарантира съгласуваност със съществуващите рамки на Съюза и да се улесни трансграничната оперативна съвместимост, рамката на европейския бизнес портфейл следва да използва единния европейски идентификационен код (ЕЕИК), предвиден в кодифицираната версия на Директива (ЕС) 2017/1132 относно някои аспекти на дружественото право⁹⁾ и Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/369 на Комисията¹⁰⁾, както и Регламент (ЕС) 2024/1624¹¹⁾ и Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/369 на Комисията¹²⁾. На дружества и други юридически лица, както и на урегулирани взаимоотношения, като например доверително управление, се определя единен европейски идентификационен код, за да се позволи тяхното недвусмислено идентифициране в трансграничен контекст. Единният европейски идентификационен код понастоящем е публично достъпен чрез BRIS и се използва от BORIS. Съответно рамката на европейския бизнес портфейл следва да разчита на процеса на издаване и записване на единните европейски идентификационни кодове като средство за проверяване на самоличността на икономическите оператори, на които са издадени единни европейски идентификационни кодове в съответствие с Директива (ЕС) 2017/1132. Рамката на европейския бизнес портфейл следва да разчита на процеса на издаване и записване на единните европейски идентификационни кодове за други икономически оператори, попадащи в обхвата на Директива (ЕС) 2015/849.

⁹⁾ Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно някои аспекти на дружественото право (кодифициран текст) (ОВ L 169, 30.6.2017 г., стр. 46—127, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/1132/oj>).

¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма (ОВ L, 2024/1624, 19.6.2024 г., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2024/1624 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 г. за предотвратяване на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризма и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 1094/2010 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L ..., 19.6.2024 г., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj>).

¹²⁾ Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/369 на Комисията от 1 март 2021 г. за установяване на техническите спецификации и процедурите, необходими за системата за взаимно свързване на посочените в Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета централни регистри (ОВ L 71, 2.3.2021 г., стр. 11—17, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2021/369/oj).

(37) С цел да се гарантира, че всички собственици на европейски бизнес портфейл могат да бъдат надеждно идентифицирани, както и че техните електронни удостоверения за атрибути са свързани с единствен субект, е необходимо също така да се предостави уникален идентификатор и за други икономически оператори и органи от публичния сектор. С цел да се гарантират еднакви условия за прилагане на уникалните идентификатори, и по-специално тяхната ефективност и съгласуваност, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия да определи подробните изисквания за уникалните идентификатори. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011. Предвид различните подходи сред държавите членки по отношение на регистрирането на някои икономически оператори и органи от публичния сектор е важно да се гарантира прозрачност и достъпност за доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл. За тази цел държавите членки следва да уведомяват Комисията за автентичните източници, които са от значение за издаването на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл.

- (38) С цел да се гарантира ефективно, сигурно и прозрачно функциониране на рамката за европейски бизнес портфейли, е необходимо да се създаде европейска цифрова директория, която да включва личните данни на икономическите оператори. На Комисията следва да бъдат предоставени правомощия да създаде и поддържа посочената европейска цифрова директория като доверен източник на информация за икономическите оператори и органите от публичния сектор, използващи европейски бизнес портфейли. Европейската цифрова директория следва да позволява осъществяване на лесен контакт със собствениците на европейски бизнес портфейли, което ще е от полза за правната сигурност по отношение на взаимодействията между предприятия и с органи от публичния сектор, и по-специално от гледна точка на насърчаването на търговията между държавите членки. Доставчиците на европейски бизнес портфейли, като действат съгласувано с Комисията, следва да подават нужната информация за поддържане функционирането на европейската цифрова директория, както и да си сътрудничат със съответните доставчици на квалифицирани удостоверителни услуги, доставчици на електронни удостоверения за атрибути, издадени от орган от публичния сектор, отговарящ за автентичен източник, или от името на такъв орган от публичния сектор, и автентични източници, за да се гарантира, че подадените данни остават точни. Подобни действия не следва непряко да създават изискване икономическите оператори да актуализират подобна информация. В това отношение европейската цифрова директория ще разчита на информацията, осигурявана чрез бизнес регистрите, включително, но не само регистрите, достъпни чрез BRIS, като гарантира, че тази информация няма да бъде дублирана. За да се гарантира, че органите от публичния сектор могат да направят възможно използването на европейските бизнес портфейли и да изпълнят задълженията си съгласно настоящия регламент, те са длъжни да направят необходимото, за да могат икономическите оператори да ги идентифицират и да се свързват с тях, използвайки основните функции на екосистемата на европейските бизнес портфейли. За тази цел на органите от публичния сектор, които не са собственици на европейски бизнес портфейли, следва да бъдат издадени уникален идентификатор, цифров адрес и те следва да бъдат включени в европейската цифрова директория.
- (39) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета се прилага за всички дейности по обработването на лични данни, извършвани съгласно настоящия регламент. Когато функционирането на европейската цифрова директория включва обработване на лични данни, това ще се извършва съгласно съответните принципи за защита на данните, като например принципа на свеждане на данните до минимум и принципа на ограничаване в рамките на целта, задължения, като например защита на данните на етапа на проектирането и по подразбиране, както и като се включат елементи на псевдонимизация, когато е подходящо.

- (40) С оглед на балансирането на регулаторната тежест и за целите на сигурността, следва да се предвиди надзор на доставчиците на европейски бизнес портфейли и мониторинг на техните дейности, като същевременно се изисква предварителна оценка на дейността им. Този подход следва да позволи по-гъвкава и ефективна регулаторна среда, като в същото време се запазят необходимите предпазни мерки за защита на потребителите на европейски бизнес портфейли и се гарантира съответствие с изискванията на рамката за европейските бизнес портфейли. Процесът на упълномощаване, предвиден за доставчиците на европейски бизнес портфейли, следва да бъде оптимален и ефикасен, с ясни изисквания и срокове за заявителите. Като част от този процес на упълномощаване заявителите, които възнамеряват да предоставят европейски бизнес портфейли, следва да докажат спазване на изискванията, посочени в членове 5, 6 и 7, чрез доклад за самооценка, а надзорните органи следва да преценят дали са изпълнени изискванията на настоящия регламент. Комисията следва да предостави насоки относно доклада за самооценка, за да се гарантира последователност и да се улесни оценката на заявлението от надзорните органи. За доставчиците на квалифицирани удостоверителни услуги, които вече са обект на солидна регулаторната рамка съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014, следва да бъде много по-лесно да могат да предоставят европейски бизнес портфейли.
- (41) С цел да се гарантира прозрачност и отчетност в екосистемата на европейския бизнес портфейл, Комисията следва да изготви и поддържа публично достъпен списък на упълномощените доставчици на европейски бизнес портфейли. Този списък следва да включва информация относно доставчиците, предадена от националните надзорни органи, включително доставчиците на квалифицирани удостоверителни услуги, които са завършили процеса на упълномощаване. Публично достъпното обявяване на тази информация следва да позволи на ползвателите на европейски бизнес портфейли да проверяват автентичността и благонадеждността на доставчиците, което способства за високо ниво на сигурност и доверие в екосистемата на европейските бизнес портфейли.

- (42) От съществена важност е ефективният надзор, извършван от надзорни органи, на които са предоставени достатъчно правомощия и са осигурени адекватни ресурси, за да се гарантира, че предоставяните в Съюза европейски бизнес портфейли отговарят на изискванията по настоящия регламент. За оптималното осигуряване на посочения надзор и експертни познания и за да се гарантира прилагането и изпълнението на настоящия регламент по отношение на доставчиците на европейски бизнес портфейли, различни от субекти на Съюза, държавите членки следва да определят компетентен орган, който да действа като надзорен орган за прилагането и изпълнението на настоящия регламент. Във връзка с това държавите членки могат да създадат нови органи или да разчитат на съществуващите органи, установени на тяхна територия, или, при наличие на взаимно споразумение с друга държава членка, да определят надзорен орган, установен във въпросната друга държава членка.
- (43) Следва да се обърне необходимото внимание на гарантирането на ефективно сътрудничество между надзорните органи, определени съгласно настоящия регламент и член 46б от Регламент (ЕС) № 910/2014, и компетентните органи, определени или създадени съгласно член 8, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета¹³). Тъй като компетентните органи са отделни субекти, те следва да си сътрудничат тясно и своевременно, включително чрез обмен на значима информация, за да се гарантира ефективен надзор и спазване на изискванията от страна на доставчиците на европейски бизнес портфейли на приложимите задълженията според Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2022/2555.

¹³ Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 80—152, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>).

(44) За да се гарантира изпълнението на настоящия регламент, националните надзорни органи следва да бъдат оправомощени да налагат административни глоби. Нужно е да се определи горната граница на административните глоби и критериите за тяхното определяне, с цел равностойно третиране на доставчиците на европейски бизнес портфейли в целия Съюз, независимо от държавата членка на тяхното установяване. Компетентният надзорен орган следва да разглежда всеки случай поотделно, като взема предвид всички свързани обстоятелства, в това число естеството, тежестта и продължителността на нарушението, последствията от него и предприетите мерки за осигуряване на съответствие и ограничаване на вредите. Във връзка с това държавите членки следва да уведомят Комисията за правилата, предвидени в националното право, с които се позволява на надзорните органи да налагат санкции, до [СП: моля, въведете дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент], като те следва да уведомяват Комисията незабавно за всички последващи изменения на тези правила.

- (45) С цел да се гарантира доброто функциониране на вътрешния пазар и защитата на правата на собствениците на европейски бизнес портфейли, е необходимо да се създаде механизъм, който да позволява на Комисията да се намесва в случаи, когато доставчик на европейски бизнес портфейли систематично не спазва изискванията на настоящия регламент и когато съответните компетентни органи не са взели ефективни, навременни и пропорционални коригиращи мерки. При такива обстоятелства и когато естеството или продължаването на неспазването може да окаже неблагоприятно въздействие върху вътрешния пазар, следва да бъде оправдана намеса на равнището на Съюза, за да се гарантира еднакво и ефективно прилагане на настоящия регламент. За тази цел Комисията следва да бъде оправомощена да извършва оценка на спазването в сътрудничество с компетентните национални органи и съответния доставчик. При тази оценка следва надлежно да се вземат предвид естеството, тежестта и продължителността на неспазването, неговото действително и потенциално въздействие върху вътрешния пазар, както и правата на засегнатите собственици на европейски бизнес портфейли, в съответствие с принципите на пропорционалност и справедлив процес. Когато оценката потвърди, че условията за намеса на Съюза са изпълнени, Комисията, след консултация с държавите членки и доставчика и след като на доставчика е била предоставена възможност да коригира неспазването, следва да може да приеме решение за временно отстраняване на доставчика от списъка на доверените доставчици, изготвен съгласно член 12. Въз основа на това решение съответните надзорни органи следва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че доставчикът спазва настоящия регламент, и следва да докладват своевременно на Комисията за предприетите мерки и резултатите от тях. Когато се докаже ефективността на коригиращите действия, Комисията следва да прекрати временното отстраняване на доставчика от списъка в срок от два работни дни от получаването на доказателството за спазване.
- (46) Групата за сътрудничество, създадена съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014, следва да поеме допълнителна отговорност за съгласуване на националните практики и политики във връзка с настоящия регламент и за улесняване на обсъжданията между компетентните органи по отношение на прилагането и изпълнението на регламента, като съответно изпълни целите, за които е създадена Групата [...] за сътрудничество, и натрупа опит, който ще послужи при изграждането на рамката за европейския бизнес портфейл.

(47) С оглед на ефективното използване и оперативната съвместимост, всички органи от публичния сектор следва да бъдат задължени да осигурят възможност за използването на европейския бизнес портфейл във всичките съответни административни процедури за целите на идентификацията и удостоверяването на автентичността, подписването и подпечатването на документи, подаването на документи и изпращането или получаването на уведомления. Във връзка с това органите от публичния сектор следва да гарантират, че използването на европейските бизнес портфейли от икономическите оператори е възможно и че те имат достъп до сигурния канал за комуникация на бизнес портфейлите, когато се касае за получаването или предаването на документи или уведомления. С цел да се гарантира безпрепятственото и оперативно съвместимо прилагане на настоящия регламент в това отношение органите от публичния сектор следва да направят възможно използването на европейски бизнес портфейли за целите на получаването или изпращането на документи или уведомления. Задължението на органите от публичния сектор да приемат европейски бизнес портфейли от икономическите оператори следва да не засяга системите, използвани за обмен или подаване на документи или данни между компетентните органи.

48) *заличава се*

(49) Европейските бизнес портфейли допринасят за трансграничното предоставяне на цифрови публични услуги по смисъла на акта за оперативно съвместима Европа (Регламент (ЕС) 2024/903). Оценката, изисквана по посочения регламент, беше извършена и съответният доклад ще бъде публикуван в портала „Оперативно съвместима Европа“.

(50) С цел да се гарантира, че екосистемата на европейските бизнес портфейли трайно отговаря на нуждите на икономическите оператори и органите от публичния сектор, е нужно да се направи оценка на нейното използване и въздействие с оглед на целта на настоящия регламент. Оценката следва да вземе под внимание по-специално риска от правна фрагментация в рамките на вътрешния пазар при електронното подаване на документи и удостоверения за атрибути, както и технологичното развитие и напредъка на пазара на европейски бизнес портфейли и свързаните удостоверителни услуги.

- (51) С цел избягване на дублиране и за намаляване на административната тежест, органите от публичния сектор следва да не изискват една и съща информация или документи да бъдат отново подавани на физически носител или с алтернативни цифрови средства или обратното, след като са били надлежно предадени чрез европейски бизнес портфейл в съответствие с настоящия регламент. Поради това държавите членки следва да не приемат или запазват допълнителни национални изисквания по отношение на въпросите, попадащи в обхвата на настоящия регламент, освен ако това не е изрично предвидено в него, тъй като това би засегнало неговото пряко и еднообразно прилагане.
- (52) С цел да се позволи ефективен достъп до процедури и пазари на Съюза и за да се улесни участието на установени извън Съюза икономически оператори в рамката на европейския бизнес портфейл, е необходимо на доставчиците на европейски бизнес портфейли да се даде правото да издават европейски бизнес портфейли на такива оператори, при условие че тяхната самоличност може да бъде проверена с високо ниво на сигурност. С цел предотвратяване дублирането на регистрации и за защита на целостта на вътрешния пазар, на тези оператори следва да не се позволява да получават повече от един набор от данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и един уникален идентификатор. Държавите членки следва да си сътрудничат за намаляване на риска от дублиране на регистрации и за осигуряване на уникалността на регистрацията на икономическите оператори, установени извън Съюза.
- (53) Актът за изпълнение по отношение на изискванията и процедурите за уникален идентификатор следва да обхваща условията за тяхното издаване на икономически оператори от трети държави. С него следва да бъдат определени по-специално условията, които спомагат за координацията между доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, като се гарантира, че на всеки икономически оператор от трета държава се дава само един уникален идентификатор за целите на данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл. Преди да бъде предоставен европейски бизнес портфейл на икономически оператор, установен извън Съюза, съответният доставчик следва да потвърди, че условията за проверка на самоличността на икономическия оператор са изпълнени. Това следва да позволи на икономическите оператори от трети държави да използват европейски бизнес портфейли, като същевременно се запазят сигурността и надеждността на екосистемата.

- (54) С цел да се гарантират еднакви условия за прилагане на признаването и оперативната съвместимост на бизнес портфейлите или подобни системи и рамки от трети държави за подкрепа и насърчаване на партньорствата и сътрудничеството, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия да определя условията, при които такива подобни системи или рамки ще се възползват от разпоредбите на настоящия регламент. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹⁴.
- (55) С Регламент (ЕС) № 910/2014 се предлагат сигурни и удобни средства на граждани на Съюза и постоянно пребиваващи в Съюза лица, както са определени в националното право, за целите на удостоверяване на самоличността и достъпа до онлайн услуги. В съответствие с него държавите членки са задължени да гарантират предоставянето на европейски портфейли за цифрова самоличност на юридически лица, независимо от липсата на яснота по конкретни аспекти на техническото прилагане на европейските портфейли за цифрова самоличност за юридическите лица. Посочената несигурност по отношение на целта и функционирането на европейските портфейли за цифрова самоличност за юридически лица повишава правната и техническата сложност за държавите членки. Поради това е необходимо член 5а от Регламент (ЕС) № 910/2014 да се измени, за да се гарантира, че задължителното издаване на европейски портфейли за цифрова самоличност се отнася само до физическите лица.
- (56) Установената с настоящия регламент рамка следва да осигури сигурна, цифрова инфраструктура за целия Съюз и съответно следва да бъде основният инструмент за тези цели. За пълното реализиране на ползите от рамката на европейския бизнес портфейл за икономическите оператори и органите от публичния сектор е необходимо да се насърчава нейното използване като инструмент по подразбиране за сигурна електронна идентификация, удостоверяване на автентичност и обмен на електронни документи и удостоверения за атрибути.

¹⁴ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (57) С цел да се гарантира съгласувано и хоризонтално прилагане в различни сектори на законодателството на Съюза, да се намалят административните разходи за икономическите оператори и да се подобри бюджетната ефективност, правото на Съюза по отношение на електронната идентификация, удостоверяването на автентичността или обмена на електронни документи, уведомления или удостоверения за атрибути, особено където са установени специфични технически изисквания, системи или протоколи, следва да се прилага по начин, съответстващ на настоящия регламент. Съответно всички бъдещи законодателни или незаконодателни инициативи в тези области следва да се придържат към принципа за използване на европейския бизнес портфейл по подразбиране и да се изготвят и разработват така, че да се опират на европейските бизнес портфейли и да позволяват използването им. Когато подобно съгласуване не е възможно, Комисията следва да обоснове това писмено чрез оценка на въздействието, приложена към съответната инициатива, в която се посочват причините, които не позволяват използването на европейските бизнес портфейли. Комисията следва да извърши оценка и да направи преглед на настоящия регламент до [СП: моля, въведете дата = 5 години след влизането в сила на настоящия регламент] и на всеки четири години след това и да докладва пред Европейския парламент и на Съвета. Този преглед е от съществено значение, за да се прецени дали определените основни функции и технически спецификации, по-специално свързаните с QERDS, като сигурен канал за комуникация, остават адекватни предвид последните технологични развития. Освен това Комисията следва да направи оценка на процедурите за уведомяване за доставчиците на европейски бизнес портфейли, както и на прилагането и ефективността на правилата за санкциониране, изготвени от държавите членки, с цел да оцени развитието на пазара и нивото на съответствие.
- (58) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците от действието, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(59) В съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁵⁾ беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който даде становище на 20 януари 2026 г.,

Глава I — Предмет, приложно поле и определения

Член 1

Предмет

Настоящият регламент дава възможност за сигурна електронна идентификация и удостоверяване на автентичността, споделяне на данни и правно валидни уведомления, с него се намалява административната тежест и разходите за привеждане в съответствие и се подпомага трансграничната стопанска дейност и конкурентоспособността. Регламентът по-специално:

- 1) установява рамка за предоставяне на европейски бизнес портфейли;
- 2) установява принципа на еквивалентност, като предвижда, че правните последици от действията и трансакциите, които се осъществяват чрез европейски бизнес портфейл, са еквивалентни на правните последици от действията и трансакциите, които законно се осъществяват лично, на хартиен носител или чрез някакви други средства или процеси, за които се приема, че съответстват на приложимите правни, административни или процедурни изисквания;
- 3) установява правила за издаването на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл с оглед на идентификацията на икономически оператори и органи от публичния сектор;
- 4) установява европейска цифрова директория;
- 5) определя единния европейски идентификационен код (ЕЕИК), установен и уреден в Директива (ЕС) 2017/1132, като уникален идентификатор на собствениците на европейски бизнес портфейли, и установява аналогичен уникален идентификатор за собствениците на европейски бизнес портфейли, които нямат достъп до единния европейски идентификационен код;

¹⁵ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39, ELI:<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

- 6) определя механизма за упълномощаване, в съответствие с който доставчиците на европейски бизнес портфейли получават правото да предлагат такива портфейли;
- 7) определя задълженията на органите от публичния сектор по отношение на европейските бизнес портфейли;
- 8) осигурява рамка за надзор върху субекти на Съюза, когато въпросните органи от публичния сектор предоставят европейски бизнес портфейли на други субекти от Съюза;
- 9) осигурява рамка за признаването на системи на трети страни, които са аналогични на европейските бизнес портфейли, и за издаването на европейски бизнес портфейли на икономически оператори от трети страни.

Член 2

Обхват

1. Настоящият регламент се прилага по отношение на предоставянето и приемането на европейски бизнес портфейли и издаването и приемането на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, както и по отношение на използването на европейски бизнес портфейли от икономически оператори и органи от публичния сектор.
2. Настоящият регламент не засяга съществуващите системи и процедури, предвидени в правото на Съюза или в националното право, уреждащо обмена на документи и данни между компетентни органи.
- 2а. Настоящият регламент не засяга действията на държавите членки, предприети за целите на обществения ред, обществената сигурност и отбраната.

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „европейски бизнес портфейл“ означава цифрово решение, което дава възможност на собствениците на европейски бизнес портфейли по сигурен начин да получават, съхраняват, управляват, комбинират и представят данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейли и електронни удостоверения за атрибути на доверяващи се на европейските бизнес портфейли страни и други субекти за следните цели:
 - а) удостоверяване на автентичността и предоставяне на данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, изисквани от доверяваща се на европейски бизнес портфейл страна;
 - б) достъп и използване на електронни удостоверения за атрибути, електронни подписи, електронни печати, услуги за електронна препоръчана поща и електронни времеви печати;
 - в) създаване, управление и делегиране на упълномощавания на ползватели на европейски бизнес портфейли;

и които могат да поддържат допълнителни функции в съответствие с настоящия регламент;

- 2) „данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл“ означава набор от данни, който дава възможност за установяване на самоличността на собственик на европейски бизнес портфейл и се издава от доставчик на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл;
- 3) „доставчик на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл“ означава доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги или орган от публичния сектор, който издава данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл;
- 4) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице, в това число, но не само, дружества, съдружия, фондации, сдружения, както и еднолични търговци и самостоятелно заети лица или група от такива лица, които осъществяват дейност в търговско или професионално качество;

- 5) „орган от публичния сектор“ означава субект на Съюза, национален, държавен, регионален или местен орган, публичноправна организация или сдружение, съставено от един или повече такива субекти или органи, или частен субект, който има мандат от такива субекти, органи, организации или сдружения да предоставя публични услуги, като действа при условията на този мандат;
- 6) „субект на Съюза“ означава институция, орган, служба и агенция на Съюза, създаден(а) в съответствие с Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз или Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия;
- 7) „собственик на европейски бизнес портфейл“ означава икономически оператор или орган от публичния сектор, който притежава европейски бизнес портфейл;
- 8) „удостоверителна услуга“ означава удостоверителна услуга съгласно определението в член 3, точка 16 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 9) „атрибут“ означава атрибут съгласно определението в член 3, точка 43 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 10) „електронни удостоверения за атрибути“ означава електронни удостоверения за атрибути съгласно определението в член 3, точка 44 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 11) „квалифицирано електронно удостоверение за атрибути“ означава квалифицирано електронно удостоверение за атрибути съгласно определението в член 3, точка 45 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 12) „европейски портфейл за цифрова самоличност“ означава европейски портфейл за цифрова самоличност съгласно определението в член 3, точка 42 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 13) „електронен подпис“ означава електронен подпис съгласно определението в член 3, точка 10 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 14) „квалифициран електронен подпис“ означава квалифициран електронен подпис съгласно определението в член 3, точка 12 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 15) „електронен печат“ означава електронен печат съгласно определението в член 3, точка 25 от Регламент (ЕС) № 910/2014;

- 16) „квалифициран електронен печат“ означава квалифициран електронен печат съгласно определението в член 3, точка 27 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 17) „квалифициран електронен времеви печат“ означава квалифициран електронен времеви печат съгласно определението в член 3, точка 34 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 18) *заличава се*
- 19) „упълномощаване“ означава предоставянето или признаването на право или разрешение от собственик на европейски бизнес портфейл на ползвател на европейски бизнес портфейл да извършва конкретни действия във връзка с определени ресурси или функции, както и съответното решение за контрол на достъпа, което позволява всяко конкретно искане в съответствие с приложимата политика за контрол на достъпа и всички необходими условия на определен европейски бизнес портфейл;
- 20) „електронен документ“ означава електронен документ съгласно определението в член 3, точка 35 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 21) „квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща“ означава квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща съгласно определението в член 3, точка 37 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 22) „ползвател на европейски бизнес портфейл“ означава физическо или юридическо лице или физическо лице, представляващо друго физическо или юридическо лице, което използва европейски бизнес портфейл, предоставен в съответствие с настоящия регламент;
- 23) „доверяваща се на европейски бизнес портфейл страна“ означава физическо лице, икономически оператор или орган от публичния сектор, което(който) разчита на европейски бизнес портфейли;
- 24) „удостоверение за блок на европейски бизнес портфейл“ означава обект на данни, който описва компонентите на блок на европейски бизнес портфейл или позволява удостоверяване на автентичността и валидиране на тези компоненти;

- 25) „блок на европейски бизнес портфейл“ означава уникална конфигурация на технологично решение за европейски бизнес портфейл, включваща потребителския интерфейс на европейския бизнес портфейл и свързваната система на европейския бизнес портфейл, предоставени от доставчик на европейски бизнес портфейл на конкретен собственик на европейски бизнес портфейл;
- 26) „технологично решение за европейски бизнес портфейл“ означава съчетание от софтуер, хардуер, услуги, настройки и конфигурации, включително потребителския интерфейс и свързваната система на европейския бизнес портфейл;
- 27) „стратегически активи“ означава активи в рамките на или във връзка с блок на европейски бизнес портфейл от такова изключително значение, че тяхното отсъствие, нарушаването на поверителността им или унищожаването им би имало много сериозен, отслабващ ефект върху способността да се разчита на блока на европейския бизнес портфейл;
- 28) *заличава се*
- 29) *заличава се*
- 30) „доставчик на удостоверителна услуга“ означава доставчик на удостоверителна услуга съгласно определението в член 3, точка 19 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 31) „доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги“ означава доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги съгласно определението в член 3, точка 20 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 32) „електронно удостоверение за атрибути, издадено от орган от публичния сектор, отговарящ за автентичен източник, или от името на такъв орган от публичния сектор“ означава електронно удостоверение за атрибути, издадено от орган от публичния сектор, отговарящ за автентичен източник, или от името на такъв орган от публичния сектор съгласно определението в член 3, точка 46 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
- 33) „автентичен източник“ означава автентичен източник съгласно определението в член 3, точка 47 от Регламент (ЕС) № 910/2014;

- 33а) „значителен инцидент“ означава инцидент по смисъла на член 23, параграф 3 от Директива (ЕС) 2022/2555;
- 34) „схема за удостоверение“ означава набор от правила, които са приложими за един или повече видове електронно удостоверение за атрибути;
- 35) „каталог на схеми“ означава цифрово хранилище на схеми за електронни удостоверения за атрибути, регистрирано в съответствие с настоящия регламент и поддържано и публикувано онлайн от Комисията;
- 36) „единен европейски идентификационен код“ означава единният европейски идентификационен код, посочен в Директива (ЕС) 2017/1132;
- 37) „национален регистър“ означава официална база данни или система, създадена и поддържана от или от името на национално правителство или определен от него орган, в която се записва, съхранява и управлява информация, свързана с органите от публичния сектор и икономическите оператори;
- 38) „ППИ“ или „приложно-програмен интерфейс“ означава набор от определения и протоколи за създаване и интегриране на приложни програмни продукти за обмен на данни;
- 39) „подаване“ означава предаване на структурирани или неструктурирани данни, файлове, формуляри или записи между орган от публичния сектор и икономически оператор, или между икономически оператори или между органи от публичния сектор, ако въпросното предаване е изисквано, поискано или разрешено съгласно правото на Съюза или националното право и е предназначено за обслужване на правни, административни или процедурни цели;

- 40) „уведомление“ означава всяко предаване на информация, решения, искания или потвърждения между орган от публичния сектор и икономически оператор, или между икономически оператори или между органи от публичния сектор, което е изисквано, поискано или разрешено съгласно правото на Съюза или националното право и е предназначено за постигането на правно действие или за уведомяването на получателя за права, за задължения или за хода на процедура;
- 41) „административна процедура“ означава последователност от действия, определени в правото на Съюза или националното право, които икономическите оператори или органите от публичния сектор трябва да предприемат, за да изпълнят задължения, да предоставят информация или да получат решение, упълномощаване, услуга или някаква полза от орган от публичния сектор в изпълнение на административни функции;
- 42) „потребителски интерфейс на европейски бизнес портфейл“ означава компонентът, който представлява потребителския интерфейс на европейски бизнес портфейл, независимо от платформата или формата му, който взаимодейства с ползвателите на европейски бизнес портфейли и представлява част от блока на европейския бизнес портфейл;
- 43) „сървърна система на европейски бизнес портфейл“ означава компонентите от сървърната страна, включително софтуер, услуги и инфраструктура, които осигуряват необходимата функционалност и поддръжка на потребителския интерфейс на европейския бизнес портфейл и са част от блока на европейския бизнес портфейл.

Глава II — Европейски бизнес портфейли

Член 4

Принцип за еквивалентност

Когато собственик на европейски бизнес портфейл или упълномощен ползвател на европейски бизнес портфейл използва някоя от квалифицираните удостоверителни услуги, която е част от основните функции на европейския бизнес портфейл, посочени в член 5, параграф 1, произтичащото действие има същите правни последици, както ако е било законно осъществено лично, на хартиен носител или чрез някакви други средства или процеси, за които се приема, че съответстват на приложимите правни, административни или процедурни изисквания.

Когато самостоятелно заето лице или едноличен търговец използва квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща при обстоятелствата, определени в член 5, параграф 3, произтичащото действие има същите правни последици, както ако е било законно осъществено лично, на хартиен носител или чрез някакви други средства или процеси, за които се приема, че съответстват на приложимите правни, административни или процедурни изисквания.

Когато действащ правен акт на ниво ЕС или на национално ниво включва изисквания относно електронните формати като част от административна процедура, тези изисквания остават приложими и се спазват.

Член 5

Основни функции на европейските бизнес портфейли

1. Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че европейските бизнес портфейли, които те предоставят, дават възможност на собствениците на европейски бизнес портфейли да използват следните основни функции:
 - а) по сигурен начин да изискват, получават, избират, комбинират, съхраняват, изтриват, споделят и представят електронни удостоверения за атрибути;
 - б) да разкриват избирателно данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и атрибути, съдържащи се в електронните удостоверения за атрибути, в контекста на функциите, посочени в буква а);
 - в) по сигурен начин да изискват и споделят данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и електронни удостоверения за атрибути между европейски бизнес портфейли, европейски портфейли за цифрова самоличност и с доверяващи се на европейски бизнес портфейл страни;
 - г) да се подписват с помощта на квалифицирани електронни подписи или да полагат печат с помощта на квалифицирани електронни печати, според случая;
 - д) да обвързват данни в електронен вид с конкретно време чрез квалифицирани електронни времеви печати;

- е) да възлагат издаването по сигурен начин на електронно удостоверение за атрибути от доставчика от името на собственика на европейски бизнес портфейл. Тези атрибути се отнасят за данни, за които притежателят на европейски бизнес портфейл е първичният източник, на европейските бизнес портфейли и европейски портфейли за цифрова самоличност;
- ж) да свързват електронните удостоверения за атрибути, издадени съгласно буква е), с други електронни удостоверения за атрибути, които са част от верига;
- з) да дават възможност за използването на квалифицирано и неквалифицирано електронно удостоверение за атрибути, за да могат собствениците на европейски бизнес портфейли и упълномощените от тях ползватели на европейски бизнес портфейли да удостоверяват своята самоличност;
- и) да предават и получават електронни документи и данни чрез квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, както е посочено в приложението;
- й) да упълномощават множество ползватели на европейски бизнес портфейли да имат достъп до европейския бизнес портфейл на собственика и да го използват, а собственикът на европейския бизнес портфейл да може да управлява и отменя упълномощаванията, включително упълномощаванията, свързани с роли за целите на достъпа до европейския бизнес портфейл и неговото функциониране, без да се засягат всякакви пълномощни или законови правомощия;
- к) да упълномощават доверяващи се на европейски бизнес портфейл страни да искат електронни удостоверения за атрибути, издавани на собственика на европейски бизнес портфейл, а собственикът на европейски бизнес портфейл да може да управлява и отменя тези упълномощавания;
- л) да експортират своите данни, включително издадени данни за идентификацията на собственик на европейски бизнес портфейл, електронни удостоверения за атрибути, комуникационни регистри и записи на трансакции, в структуриран, обичайно използван и машинночетим формат, в случай на прекратяване на услугата или отмяна на уведомлението на доставчика на европейски бизнес портфейл;

- ла) да импортират своите данни, изброени в буква л), за да се възползват от преносимостта на данните между доставчиците на европейски бизнес портфейли;
 - м) да имат достъп до регистъра на всички съобщения и трансакции;
 - н) да имат достъп до табло за достъп, съхранение и проверка на съобщения, обменяни чрез квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща, посочена в буква и).
2. Доставчиците на европейски бизнес портфейли могат да предлагат допълнителни функции, извън посочените в параграф 1, при условие че тези функции не възпрепятстват, нито засягат поверителността, наличността или интегритета на минималните основни функции и надеждността и оперативната съвместимост на европейските бизнес портфейли, които предоставят.
 3. Доставчиците на европейски бизнес портфейли осигуряват възможност за предоставянето на квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща, посочена в параграф 1, буква и), като самостоятелна услуга за ползвателите на европейски бизнес портфейли.
 4. Доставчиците на европейски бизнес портфейли прилагат функциите, посочени в параграф 1, в съответствие с определените в приложението изисквания.
 5. До [СП: моля, въведете дата = 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията, посредством актове за изпълнение, изготвя списък с референтни стандарти и, когато е необходимо, установява спецификациите и процедурите за основните функции на европейските бизнес портфейли, включително тези, които са от решаващо значение за оперативната съвместимост и сигурността, както и тези, които са от значение за спазването от страна на държавите членки на член 16, както е посочено в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Технически характеристики на европейските бизнес портфейли

1. Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че предоставяните от тях европейски бизнес портфейли поддържат общи протоколи и интерфейси:
 - а) за издаването на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, квалифицирани и неквалифицирани електронни удостоверения за атрибути, електронно удостоверение за атрибути, издадено от орган от публичния сектор, отговарящ за автентичен източник, или от името на такъв орган, и квалифицирани и неквалифицирани удостоверения за европейски бизнес портфейли;
 - б) за осигуряване на възможност доверяващите се на европейски бизнес портфейл страни да изискват и валидират данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и електронни удостоверения за атрибути;
 - в) за споделяне със и представяне на доверяващите се на европейски бизнес портфейл страни на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, електронно удостоверение за атрибути и на избирателно разкрити данни;
 - г) за осигуряване на възможност за автоматично взаимодействие с европейски бизнес портфейли без ръчна намеса или чрез пряко действие от страна на ползвателя на европейски бизнес портфейл;
 - д) за сигурно въвеждане на собственика на европейски бизнес портфейл от разстояние чрез законен представител или други лица, законово оправомощени да извършат процеса на интегриране със средство за електронна идентификация съгласно определението в член 3, точка 2 от Регламент (ЕС) № 910/2014, което отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 910/2014 по отношение на ниво на осигуреност „високо“;
 - е) за взаимодействие между европейски бизнес портфейли и между европейски бизнес портфейли и европейски портфейли за цифрова самоличност за целите на сигурно получаване, валидиране и споделяне на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и електронни удостоверения за атрибути;

- ж) за удостоверяване на автентичността на доверяващи се на европейски бизнес портфейл страни посредством изпълнението на механизми за удостоверяване на автентичността, когато се изисква удостоверяване на автентичността;
 - з) за проверка на автентичността и валидността на европейски бизнес портфейли;
 - и) за предоставяне на квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща, посочена в член 5, параграф 1, буква и), включително интерфейс към европейската цифрова директория, създадена в съответствие с член 10;
 - й) за определяне на най-малко един уникален цифров адрес за всеки собственик на европейски бизнес портфейл за целите на квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща, посочена в член 5, параграф 1, буква и), и европейската цифрова директория, посочена в член 10;
 - к) за предоставяне на удостоверения за блок на европейски бизнес портфейл на всички блокове на европейски бизнес портфейли;
- 1а. Доставчиците на европейски бизнес портфейли предоставят като самостоятелна услуга на отправилите искане органи от публичния сектор, които не са собственици на европейски бизнес портфейли, уникален цифров адрес за целите на включването им в европейската цифрова директория и на предоставянето на квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща, посочена в член 5, параграф 1, буква и).
2. Доставчиците на европейски бизнес портфейли също така:
- а) гарантират, че данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл са криптографски обвързани с европейския бизнес портфейл на собственика;
 - б) гарантират, че за целите на функцията, посочена в член 5, параграф 1, буква й):
 - съответствията между ролите и атрибутите може да бъдат подложени на проверка и на одит, може да се отменят и да се проследяват до законните им издатели;
 - в реално време автоматично се откриват и предотвратяват конфликти на роли, прекомерно делегиране или изтекли упълномощавания;
 - аргументацията на всички упълномощавания е оперативно съвместима между европейските бизнес портфейли;

- в) гарантират сигурността на етапа на проектирането;
- г) предоставят механизъм, който позволява на собствениците на европейски бизнес портфейли лесно да поискат техническа подкрепа и да съобщят за технически проблеми, които влияят отрицателно на използването на европейските бизнес портфейли;
- д) предоставят механизми за валидиране, за да гарантират възможността за проверка на автентичността и валидността на европейските бизнес портфейли;
- да) правят необходимото с цел доставяните от тях европейски бизнес портфейли да са достъпни за ползване от хора с увреждания наравно с другите потребители;
- е) гарантират, че валидността на европейския бизнес портфейл може да бъде отменена при следните обстоятелства:
 - по изрична молба на собственика на европейски бизнес портфейл;
 - когато сигурността на европейския бизнес портфейл е била компрометирана;
 - при постоянно или временно преустановяване на дейността на собственика на европейски бизнес портфейл;
 - когато доставчикът на европейски бизнес портфейл не е включен в списъка, посочен в член 12, параграф 3;
- ж) уведомяват Комисията без ненужно забавяне за:
 - механизма, който позволява валидиране на данните за идентификация на европейския бизнес портфейл;
 - механизма, с който се проверява автентичността и валидността на европейските бизнес портфейли.

3. Комисията предоставя на обществеността информацията, известна съгласно параграф 2, буква ж) от настоящия член, чрез сигурен канал, в електронно подписана или подпечатана форма, подходяща за автоматизирана обработка.
4. Доставчиците на европейски бизнес портфейли осигуряват техническите характеристики, посочени в параграфи 1 и 2, в съответствие с изискванията, определени в приложението и в съответните актове за изпълнение, както е предвидено в настоящия регламент.
5. До [СП: моля, въведете дата = 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията, посредством актове за изпълнение, изготвя списък с референтни стандарти и, когато е необходимо, установява спецификациите и процедурите за техническите характеристики на европейските бизнес портфейли, включително тези, които са от решаващо значение за оперативната съвместимост и сигурността, например относно обмена на данни за упълномощаванията с националните регистри, както и тези, които са от значение за спазването от страна на държавите членки на член 16, както е предвидено в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Член 7

Изисквания и задължения за доставчиците на европейски бизнес портфейли

1. Европейските бизнес портфейли се предоставят от доставчици на европейски бизнес портфейли, включени в списъка, изготвен в съответствие с член 12, параграф 3.
2. Доставчиците на европейски бизнес портфейли са установени в Съюза, имат основно място на стопанска дейност и основни операции в Съюза и не представляват риск за сигурността на Съюза. По-специално те не са контролирани от трета държава или от субект от трета държава.

- 2а. До [СП: моля, въведете дата = 8 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] чрез акт за изпълнение Комисията определя инструментите, показателите и рамките за оценка, които са подходящи да се определи дали доставчиците на европейски бизнес портфейли представляват риск за сигурността на Съюза по смисъла на настоящия член, включително за целите на оценката дали тези доставчици са контролирани от трета държава или от субект от трета държава. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.
3. Доставчиците на европейски бизнес портфейли изпълняват изискванията, определени в член 19а от Регламент (ЕС) № 910/2014.
4. *заличава се*
5. Доставчиците на европейски бизнес портфейли изпълняват [приложимите изисквания относно киберсигурността / Акта за киберсигурността], които са определени в правото на Съюза и в националното право, включително свързаните с идентификацията на високорискови доставчици. Доставчиците гарантират също така, че техните доставчици на софтуер и решения за сигурност изпълняват тези изисквания и отговарят на съответните стандарти и изисквания за сигурност.
6. Доставчиците на европейски бизнес портфейли:
- а) прилагат подходящи технически и организационни мерки за гарантиране на поверителността, интегритета, автентичността и наличността на предоставяните от тях европейски бизнес портфейли, както и тяхната оперативна съвместимост с други европейски бизнес портфейли и европейски портфейли за цифрова самоличност;
 - б) гарантират, че на собствениците на европейски бизнес портфейли се предоставя по лесен за ползване, сбит и достъпен начин ясна информация относно общите условия за ползване на европейски бизнес портфейл, включително обхвата и ограниченията на основните и допълнителните функции, стандартите в областта на киберсигурността и правата на собственика на европейски бизнес портфейл, що се отнася до преносимостта на данните, правната защита и прекратяването на услугата;

- в) гарантират, че на собствениците на европейски бизнес портфейли и на техните упълномощени от тях ползватели на европейски бизнес портфейли се предоставя по лесен за ползване, сбит и достъпен начин ясна информация относно техните права и задължения във връзка с техния блок на европейски бизнес портфейл, и по-специално правото да поискат отмяна на тяхното удостоверение за блок на европейски бизнес портфейл, като се използва механизмът за удостоверяване на автентичността, предвиден в точка 1 от приложението;
- г) си сътрудничат с компетентните надзорни органи, посочени в член 13, параграф 1, или с Комисията в случаите, посочени в член 13, параграф 10 и член 15, параграф 1, и отговарят без ненужно забавяне на всяко искане на информация или документация, необходима за проверка на спазването на настоящия регламент;
- д) уведомяват съответните национални надзорни органи или Комисията в случаите, посочени в член 15, параграф 1, за всички съществени промени в своите услуги, включително за намерението си да прекратят дейността си, или в цялостната структура, които може да повлияят на спазването на настоящия регламент от страна на доставчика;
- е) уведомяват собствениците на европейски бизнес портфейли в случай на спиране, отмяна или доброволно прекратяване на услугите, предлагани от доставчиците на европейски бизнес портфейли, и на заличаване на доставчика на европейски бизнес портфейли от списъка, изготвен в съответствие с член 12, параграф 3, и гарантират прехвърлянето или заличаването на данните на собственик на европейски бизнес портфейл в съответствие с указанията на собственика на европейски бизнес портфейл, включително данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл;
- ж) гарантират, че Комисията е уведомена за информацията относно собствениците на европейски бизнес портфейли в съответствие с член 10, параграф 2 и че първоначално подадената информация на Комисията се актуализира и потвърждава от доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл чрез издаването на уникалните идентификатори, посочени в член 8, параграф 5, буква б);

- ба. Доставчиците на европейски бизнес портфейли поддържат документирана и актуална версия на оценката на риска, посочена в член 11, параграф 2а, като следват процедурите и критериите, определени в актовете за изпълнение по член 11, параграф 2в.
- бб. Като следват процедурите и критериите, определени в актовете за изпълнение по член 11, параграф 2в, доставчиците на европейски бизнес портфейли актуализират самооценката, посочена в член 11, параграф 2аа, на всеки 24 месеца или незабавно, когато:
- а) е възникнал значим инцидент;
 - б) направена е съществена промяна в архитектурата, функциите за сигурност, криптографските компоненти, критичните доставчици или основните функции на европейския бизнес портфейл;
 - в) функция, засягаща сигурността, валидността, автентичността или преносимостта на европейския бизнес портфейл, е спряна, отменена или съществено изменена;
 - г) при оценката на риска, посочена в параграф ба, е идентифициран нов риск.
- бв. До [СП: моля, въведете дата = 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията, посредством актове за изпълнение, изготвя списък с референтни стандарти и, когато е необходимо, установява спецификациите и процедурите за параграф 3. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл

1. Доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл издават данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл на европейски бизнес портфейли на собственици на европейски бизнес портфейл.
 - 1а. Когато собствениците на европейски бизнес портфейли са субекти на Съюза, Комисията издава данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл за европейски бизнес портфейли на въпросните субекти на Съюза.
2. Държавите членки уведомяват Комисията за съответните автентични източници или действащите от тяхно име посреднически платформи за проверка на изискваните атрибути за издаването на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл. Въз основа на информацията, получена в съответствие с настоящия параграф, Комисията публикува на уебсайта на Комисията в машинночетим формат списък със съответните автентични източници, за които е предоставено уведомление.
3. Данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл се издават във формат, който съответства на един от стандартите, посочени в приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/2979 на Комисията, и като:
 - а) квалифицирани електронни удостоверения за атрибути, когато се предоставят от доставчици на квалифицирани удостоверителни услуги;
 - б) електронни удостоверения за атрибути, издадени от орган от публичния сектор, отговарящ за автентичен източник, или от името на такъв орган, когато се предоставят от орган от публичния сектор с такава отговорност;
 - в) електронни удостоверения за атрибути, когато се предоставят от Комисията.

4. Данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, издадени от Комисията, имат същите правни последици като квалифицираното електронно удостоверение за атрибути и електронните удостоверения за атрибути, издадени от орган от публичния сектор, отговарящ за автентичен източник, или от името на такъв орган.
5. Данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл съдържат най-малко следните атрибути:
 - а) официалното наименование на икономическия оператор или орган от публичния сектор, вписано в съответния регистър или официален запис;
 - б) съответния уникален идентификатор, предоставен в съответствие с член 9.
6. Комисията установява и поддържа схема за удостоверяване на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл. Тази схема се включва в каталога на схемите за удостоверяване на атрибути, посочена в член 8 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2025/1569.
7. До [СП: моля, въведете дата = 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията, посредством актове за изпълнение, определя изискванията по отношение на данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, които се издават в съответствие с настоящия член, включително процедурите, чрез които държавите членки уведомяват Комисията за съответните автентични източници. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Уникални идентификатори

1. Когато на икономически оператор е предоставен единен европейски идентификационен код, въпросният идентификационен код се използва като уникалния идентификатор, посочен в член 8, параграф 5, буква б) от настоящия регламент.
2. Когато на икономически оператор или орган от публичния сектор не е издаден единен европейски идентификационен код, по искане на икономическия оператор или органа от публичния сектор или при предоставянето на европейски бизнес портфейл в съответствие с параграф 4 на този субект се създава уникален идентификатор за целите на данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл.
3. Когато орган от публичния сектор е субект на Съюза, Комисията създава и предоставя на въпросния субект уникален идентификатор за целите на данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл в съответствие с параграф 4.
4. До [СП: моля, въведете дата = 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията, посредством актове за изпълнение, установява спецификациите, изискванията и процедурите, свързани с уникалния идентификатор, посочен в параграфи 2 и 3 от настоящия член, включително мерките, с които да се гарантира, че на собствениците на европейски бизнес портфейли не се предоставя повече от един уникален идентификатор. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Европейска цифрова директория

1. Комисията създава, управлява и поддържа европейска цифрова директория, която служи за доверен източник на информация за собствениците на европейски бизнес портфейли и е под формата на уебприложение, което се състои от два интерфейса:
 - а) машинночетим интерфейс, представен чрез ППИ за автоматизирана междусистемна комуникация;
 - б) сигурна уебплатформа, която предоставя достъп на удостоверени и упълномощени ползватели на европейски бизнес портфейли, чрез онлайн системен портал за ползватели на европейски бизнес портфейли.
2. За целите на поддръжката на европейската цифрова директория, доставчиците на европейски бизнес портфейли, когато предоставят европейски бизнес портфейл, предоставят на Комисията категориите информация, определени в параграф 3а и в актовете за изпълнение, посочени в параграф 6.
3. Комисията гарантира включването на съответната информация в европейската цифрова директория.
- 3а. Доставчиците на европейски бизнес портфейли предоставят на Комисията най-малко следната информация при издаването на европейски бизнес портфейл на собственик на европейски бизнес портфейл:
 - а) официалното наименование на собственика на европейския бизнес портфейл, както е записано в националния регистър на държавата на установяване или обичайно пребиваване на собственика;
 - б) уникалния идентификатор, посочен в член 9;

- в) уникалния цифров адрес или адреси, посочени в член 6, параграф 1, буква й);
 - г) държавата на установяване на собственика на европейски бизнес портфейл.
- 3б. За да се гарантира спазването на задълженията, предвидени в член 16, когато орган от публичния сектор не е собственик на европейски бизнес портфейл, той предоставя на Комисията следната информация за целите на включването му в европейската цифрова директория:
- а) официалното наименование на органа от публичния сектор;
 - б) уникалния идентификатор, посочен в член 9;
 - в) уникалния цифров адрес или адреси, посочени в член 6, параграф 1а;
 - г) държавата на установяване на органа от публичния сектор.
4. Комисията предоставя достъп до европейската цифрова директория на собственици на европейски бизнес портфейли, на упълномощените от тях ползватели на европейски бизнес портфейли, на доставчици на европейски бизнес портфейли, както и на органите на държавите членки.
- 4а. Доставчиците на европейски бизнес портфейли проверяват най-малко веднъж на всеки 72 часа информацията за собственика на европейския бизнес портфейл, посочена в параграф 3а, когато е приложимо, като използват механизми за проверка или уведомления, предоставени от съответните автентични източници.
5. С оглед на поддържането на европейската цифрова директория доставчиците на европейски бизнес портфейли уведомяват Комисията директно за всяко изменение или отмяна, касаещи информацията, посочена в параграф 2, без ненужно забавяне и при всички случаи в рамките на един работен ден след получаването на съответната информация съгласно параграф 4а.

6. До [СП: моля, въведете дата = 1 година след влизането в сила на настоящия регламент] Комисията, посредством актове за изпълнение, установява стандарти и технически спецификации за уникалните цифрови адреси и категориите информация, която се съобщава на Комисията за целите на европейската цифрова директория. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.

Член 11

Издаване на разрешение на доставчици на европейски бизнес портфейли

1. Субектите, които възнамеряват да предоставят европейски бизнес портфейли, подават до компетентния надзорен орган заявление за издаване на разрешение заедно с информацията, посочена в параграф 2.
2. Заявлението, посочено в параграф 1, съдържа следната информация:
 - а) фирмата на субекта, всички използвани търговски наименования, URL на уебсайт, адрес на електронна поща, телефонен номер и физически адрес за контакт;
 - б) регистрационния номер на субекта, издаден от национален регистър, ако има такъв;
 - в) описание как европейските бизнес портфейли, които субектът възнамерява да предоставя, ще предлагат основните функции, определени в член 5, параграф 1;
 - г) описание на всички допълнителни функции, поддържани от европейските бизнес портфейли, които субектът възнамерява да предоставя;

- д) доклада за самооценка, посочен в параграф 2аа, който включва:
- i) описание на плановете за прекратяване в случаите, когато доставчик на европейски бизнес портфейли преустанови дейността си, включително по какъв начин информацията остава достъпна;
 - ii) политиките и съответните мерки за управление на рисковете при предоставянето на европейски бизнес портфейли, както е посочено в член 7, параграф 3;
 - iii) политиките и съответните прилагани мерки за справяне с рисковете, установени в оценката на риска, посочена в параграф 2а;

2а. Като следват процедурите и критериите, определени в актовете за изпълнение, посочени в параграф 2в от настоящия член, заявителите правят оценка на риска, която включва цялостното технологично решение за европейски бизнес портфейл, което възнамеряват да предоставят, включително рисковете, произтичащи от проектирането, разработването, внедряването, функционирането, поддържането, оперативната съвместимост, зависимостите и прекратяването. Когато заявителите са направили оценки на риска съгласно друго приложимо право на Съюза, които обхващат рискове, съответстващи на посочените в настоящия регламент или в актовете за изпълнение, посочени в член 11, от тях не се изисква да правят допълнителна оценка на риска със същата цел и могат да представят тази оценка на риска като част от доклада за самооценка.

2аа. Заявителите доказват съответствие с изискванията, предвидени в членове 5, 6 и 7 и в приложението, чрез доклад за самооценка, който е резултат от самооценка на съответствието с посочените изисквания, включително, когато е приложимо, доклад за самооценка, предоставен от трети страни, чрез които заявителят предоставя услугите, попадащи в обхвата на членове 5, 6 и 7 и в приложението, и които самият заявител не предоставя пряко, що се отнася до приложимите за тях изисквания.

- 2б. Когато заявителите или трета страна, чрез която заявителите предоставят съответните квалифицирани удостоверителни услуги, вече показват, че спазват изискванията за квалифицирани удостоверителни услуги, установени съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014, съответстващи на изброените в членове 5, 6, 7 и в приложението към настоящия регламент, и притежават валиден доклад за оценяване на съответствието или удостоверение от орган за оценяване на съответствието съгласно Регламент (ЕС) № 910/2014, заявителите представят тези доклади за оценяване на съответствието или удостоверения като част от доклада за самооценка. По отношение на тези съответни изисквания от заявителите не се изисква да правят допълнителна самооценка със същата цел.
- 2в. До [Службата за публикации да въведе дата 1 година след началната дата на прилагане на настоящия регламент] Комисията определя чрез актове за изпълнение процедурите, критериите за оценка и регистър на рисковете за оценката на риска и доклада за самооценка, посочени в параграф 2, включително как да се вземат предвид различията в случаите на употреба или секторите, спецификациите за изпитване на интерфейсите и изискванията за наличност на услугата. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.
3. *заличава се*
4. След като получи заявление за издаване на разрешение, надзорният орган разполага с 60 дни, за да прегледа подадената информация.

Когато въз основа на подаденото заявление за разрешение надзорният орган стигне до заключението, че информацията е пълна и че изискванията по настоящия регламент са изпълнени, той уведомява Комисията в срок до два работни дни, за да бъде добавен въпросният доставчик в списъка, посочен в член 12, параграф 3.

5. Когато въз основа на подаденото заявление за разрешение надзорният орган стигне до заключението, че информацията е непълна или че изискванията по настоящия регламент не са изпълнени, той иска допълнителна информация или обяснения от заявителя и определя разумен срок за отговор, който не надвишава 15 календарни дни. Когато въз основа на подадената допълнителна информация или обяснения надзорният орган стигне до заключението, че информацията е пълна и че изискванията по настоящия регламент са изпълнени, той уведомява Комисията в срок до десет работни дни, за да бъде добавен въпросният доставчик в списъка, посочен в член 12, параграф 3. Ако случаят не е такъв или не е получен отговор, надзорният орган информира заявителя, че той няма да бъде включен в списъка, посочен в член 12, параграф 3.
6. Когато надзорният орган не е предоставил на заявителя изричен отговор относно резултата от посоченото в параграф 4 заявление за издаване на разрешение в рамките на 60 календарни дни от получаването на заявлението за издаване на разрешение, надзорният орган уведомява заявителя без ненужно забавяне за причините за забавянето и за срока, в който се очаква да приключи прегледът, който не надвишава 20 календарни дни. След изтичането на този срок надзорният орган стига до заключение относно заявлението и информира заявителя за това без ненужно забавяне.
7. Държавите членки гарантират, че заявителите имат право на ефективни средства за правна защита срещу решение на надзорния орган или липсата на такова, без да се засягат други административни или извънсъдебни средства за защита, когато надзорният орган откаже да ги впише като доставчик на европейски бизнес портфейли или не вземе решение в рамките на разумен срок.

Списък на оторизираните доставчици на европейски бизнес портфейли

1. Надзорните органи уведомяват Комисията за всички промени в информацията, която е представена в съответствие с член 11, в срок до 3 работни дни от момента, в който узнаят за някакви промени.
2. Предоставената от надзорните органи информация, посочена в член 11 и член 12, параграф 1, включва следното:
 - а) целта на подаването, която може да бъде една от следните:
 - регистрирането на оторизиран доставчик на европейски бизнес портфейли, който до този момент не е бил включен в списъка, посочен в параграф 3;
 - промяна в преди това подадена информация относно доставчици на европейски бизнес портфейли, които понастоящем са включени в списъка, посочен в параграф 3;
 - искане за заличаване на доставчик от списъка, посочен в параграф 3;
 - б) наименованието и, ако е приложимо, търговското наименование на доставчика на европейски бизнес портфейли;
 - в) държавата членка, в която се намира основното място на установяване на доставчика на европейски бизнес портфейли;
 - г) наименованието на надзорния орган;
 - д) указание дали доставчикът на европейски бизнес портфейли е доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги.

3. Въз основа на информацията, получена в съответствие с настоящия член, Комисията изготвя и поддържа на уебсайта на Комисията в машинночитим формат списък с доставчиците на европейски бизнес портфейли. При получаване на информацията от надзорните органи съгласно член 11, параграфи 4, 5 и 6 с оглед на добавянето на доставчик към списъка Комисията включва доставчика в списъка в срок от два работни дни. След уведомлението по член 13, параграф 5, буква к) Комисията, в срок от два работни дни, отменя включването в списъка на доставчик, който не изпълнява изискванията.

Член 13

Надзор и санкции

1. Всяка държава членка определя компетентен орган, който да действа като надзорен орган за прилагането и изпълнението на настоящия регламент. Държавите членки могат да създадат нови органи или да разчитат на съществуващите органи, установени на тяхна територия, или, при наличие на взаимно споразумение с друга държава членка, да определят надзорен орган, установен във въпросната друга държава членка.
2. *заличава се*
3. Държавите членки гарантират, че надзорните органи, посочени в параграф 1, разполагат с необходимите правомощия и подходящи ресурси за ефективно, ефикасно и независимо изпълнение на задачите си.
4. Ролята на надзорните органи, посочени в параграф 1, е да следят за съответствието с определените в настоящия регламент изисквания и да предприемат действия, ако е необходимо, по отношение на доставчиците на европейски бизнес портфейли, различни от субекти на Съюза, в съответствие с параграф 5;

5. Задачите на надзорните органи, посочени в параграф 1, и тяхната роля съгласно параграф 4 включват следното:
- а) да правят преглед и оценка на заявленията, подадени в съответствие с член 11;
 - б) да разследват обосновани твърдения, и по-специално тези на собственици на европейски бизнес портфейли, че даден доставчик на европейски бизнес портфейли не изпълнява някое от своите задължения по настоящия регламент, и ако е необходимо, да предприемат действия;
 - в) да проверяват за наличието и правилното прилагане на планове за прекратяване, когато доставчик на европейски бизнес портфейли преустановява своята дейност, включително по какъв начин информацията остава достъпна;
 - г) да изискват от доставчиците на европейски бизнес портфейли да отстранят всяко неспазване на изискванията, посочени в настоящия регламент;
 - д) да налагат санкции в съответствие с параграфи 6—9;
 - е) да информират съответните компетентни органи на засегнатите държави членки, определени или създадени съгласно член 8, параграф 1 от Директива (ЕС) 2022/2555, за всички значими инциденти, които са им станали известни при изпълнението на техните задачи, и в случай на значим инцидент, който засяга други държави членки, да информират единното звено за контакт, определено или създадено съгласно член 8, параграф 3 от Директива (ЕС) 2022/2555, на засегнатата държава членка и единните звена за контакт, определени съгласно член 4бв, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 910/2014, в другите засегнати държави членки, както и да информират обществеността или да изискат от доставчика на европейски бизнес портфейли да направи това, когато надзорният орган установи, че разкриването на нарушение на сигурността или нарушаването на целостта би било в обществен интерес;
 - ж) да си сътрудничат с компетентните надзорни органи, създадени съгласно член 51 от Регламент (ЕС) 2016/679, по-специално като ги информира без ненужно забавяне, когато има подозрение за нарушение на правилата за защита на личните данни, както и за нарушенията сигурността, които е възможно да представляват нарушения на сигурността на личните данни;

- з) да си сътрудничат, ако е целесъобразно, с други национални надзорни органи;
 - и) да създадат и гарантират ясното оповестяване на механизъм за подаване на жалби, с помощта на който доставчиците на европейски бизнес портфейли могат да подават жалби в съответствие с член 11, параграф 7;
 - й) *заличава се*
 - к) да информират Комисията, ако надзорният орган установи, че доставчик на европейски бизнес портфейли вече не изпълнява изискванията, определени в настоящия регламент, или че доставчикът не е изпълнил задълженията, наложени от настоящия регламент;
 - л) да сътрудничат с надзорните органи, определени в съответствие с член 46б от Регламент (ЕС) № 910/2014 от държавите членки, и по-специално да гарантират, че на икономическите оператори, които са установени извън Съюза, се издава само един набор от данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейли и уникален идентификатор на европейски бизнес портфейл.
6. Държавите членки определят правилата, въз основа на които надзорните органи, посочени в параграф 1, да могат да налагат санкциите, които са приложими в случай на нарушения на настоящия регламент, и предприемат всички необходими мерки за тяхното прилагане. Санкциите са ефективни, пропорционални и възпиращи. Тези правила не засягат член 31 от Директива (ЕС) 2022/2555 и член 83 от Регламент (ЕС) 2016/679.
7. До [СП: моля, въведете дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] държавите членки уведомяват Комисията за правилата, които са определили в съответствие с параграф 6, и незабавно я уведомяват също така за всички последващи изменения на тези правила. Комисията редовно актуализира и поддържа леснодостъпен публичен регистър на тези правила.

8. Ако налагат санкции в съответствие с параграф 6, държавите членки вземат предвид следните неизчерпателни и примерни критерии:
- а) естеството, тежестта, мащаба и продължителността на нарушението;
 - б) предприетите от извършителя на нарушението действия за смекчаване или отстраняване на вредите, причинени от нарушението;
 - в) всякакви предходни нарушения от страна на извършителя на нарушението;
 - г) реализираните финансови ползи или избегнатите загуби от извършителя на нарушението, доколкото тези ползи или загуби могат да бъдат надеждно установени;
 - д) всеки друг утежняващ или смекчаващ фактор, приложим към обстоятелствата на съответния случай;
 - е) годишния оборот на извършителя на нарушението през предходната финансова година в Съюза.

Държавите членки гарантират, че за нарушенията на настоящия регламент, извършени от доставчици на европейски бизнес портфейли, се налагат административни глоби в максимален размер от 2% от общия световен годишен оборот за предходната финансова година. Държавите членка могат да предвидят правила относно това дали и до каква степен могат да бъдат налагани административни глоби на публични органи и структури, установени в тази държава членка.

9. Когато в правната система на държава членка не са предвидени административни глоби, налагани от административните органи, се счита, че глобите, определяни от надзорен орган и налагани от компетентните национални съдилища, които имат равностоен ефект като административните глоби, налагани от надзорни органи, отговарят на изискванията, определени в параграф 6. Във всички случаи налаганите глоби са ефективни, пропорционални и възпиращи. Въпросната държава членка уведомява Комисията за законовите разпоредби, които приема в съответствие с настоящия параграф, до [СП: моля, въведете дата = 24 месеца след влизането в сила на настоящия регламент] и незабавно я уведомява също така за всяко последващо изменение на закона или изменение, което ги засяга.

10. Когато доставчик на европейски бизнес портфейли, различен от субект на Съюза, систематично не спазва изискванията на настоящия регламент и надзорните органи не са предприели ефективни мерки и когато тези обстоятелства оправдават незабавна намеса за запазване на надлежното функциониране на вътрешния пазар, Комисията извършва оценка на съответствието в сътрудничество с надзорния орган. Комисията уведомява доставчика за това и доставчикът сътрудничи, ако е необходимо.
11. Въз основа на оценката, като се вземат предвид естеството и тежестта на неспазването, както и потенциалното му въздействие върху вътрешния пазар и правата на засегнатите собственици на европейски бизнес портфейли, Комисията, посредством решение на Комисията и след като се консултира със съответните държави членки и доставчика, може временно да отстрани доставчика от списъка, посочен в член 12. Преди да приеме решението, Комисията се консултира със съответните държави членки и доставчика и му дава възможност да отстрани неспазването.
- 11а. Въз основа на това решение съответният надзорен орган предприема мерки, за да гарантира, че доставчикът спазва регламента, и докладва на Комисията във връзка с предприетите мерки. Когато се докаже ефективността на коригиращите действия, Комисията прекратява временното отстраняване на доставчика от списъка в срок от два работни дни от получаването на доказателството за спазване.
12. *заличава се*
13. *заличава се*

Член 14

Европейска група за сътрудничество в областта на цифровата самоличност

Европейската група за сътрудничество в областта на цифровата самоличност, създадена в съответствие с член 46д от Регламент (ЕС) № 910/2014, отговаря за улесняването на сътрудничеството и споделянето на информация между държавите членки и Комисията по въпроси, свързани с европейските бизнес портфейли. Това включва споделяне на най-добри практики, обсъждане на технически и оперативни въпроси и координиране на усилията за гарантиране на надлежното прилагане и функциониране на европейските бизнес портфейли.

Член 15

Управление и надзор на субекти на Съюза, които са доставчици на европейски бизнес портфейли

1. Когато субект на Съюза е доставчик на европейски бизнес портфейли, той спазва изискванията, определени в настоящия регламент.
 - 1а. Комисията е надзорният орган за субектите на Съюза, различни от институции на Съюза. Тя действа напълно независимо при изпълнението на задачите си в съответствие с настоящия регламент.
2. Функциите на Комисията в качеството ѝ на надзорен орган в съответствие с параграф 1а включват да следи за съответствието с определените в настоящия регламент изисквания и да предприема действия, ако е необходимо, по отношение на доставчиците на европейски бизнес портфейли посредством последващи надзорни дейности.
3. В качеството си на надзорен орган в съответствие с параграф 1а Комисията изпълнява задачите, посочени в член 13, параграф 5, букви а), б), в), г) и з).

Комисията изготвя доклад за своите основни дейности в това отношение.

Глава III — Приемане на европейски бизнес портфейли

Член 16

Задължения на органите от публичния сектор

1. Органите от публичния сектор дават възможност на икономическите оператори да предприемат следните действия, като използват основните функции на европейските бизнес портфейли, посочени в член 5, параграф 1:
 - а) установяване на самоличността и автентичността;
 - б) подписване или подпечатване;
 - в) подаване на документи;
 - г) изпращане или получаване на уведомления.

Действията, посочени в първа алинея, букви а)–г), се извършват с оглед на изпълнението на задължение за докладване или на административна процедура.

- 1а. За целите на параграф 1 държавите членки предприемат подходящи организационни и технически мерки, които позволяват използването на основните функции на европейските бизнес портфейли.
2. *заличава се*
3. *заличава се*

Глава IV — Международни аспекти

Член 17

Бизнес портфейли и други сходни инструменти и рамки, предлагани в трети държави

1. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се установява, че решенията, предлагащи еквивалентно равнище на сигурност и аналогични функции като европейските бизнес портфейли, които се издават от доставчици, установени в трети държави, се смята, че предоставят равностойни гаранции като европейските бизнес портфейли, издавани в съответствие с настоящия регламент, при условие че въпросните решения са оперативно съвместими с рамката за удостоверяване, определена в Регламент (ЕС) № 910/2014, и позволяват поддържането най-малко на функция за идентификация и удостоверяване на автентичността и за обмен на електронни удостоверения за атрибути. Въпросните актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.
2. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които се установява, че рамките на трети държави за системите, предлагащи еквивалентно равнище на сигурност и аналогични функции като европейските бизнес портфейли, се смята, че предоставят равностойни гаранции като европейските бизнес портфейли, издавани в съответствие с настоящия регламент, при условие че предвидените във въпросната рамка системи са оперативно съвместими с рамката за удостоверяване, определена в Регламент (ЕС) № 910/2014, и позволяват поддържането най-малко на функция за идентификация и удостоверяване на автентичността и за обмен на електронни удостоверения за атрибути. Въпросните актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 19.
3. Преди приемането на актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1 и 2, Комисията извършва оценка на решението, системата или рамката на третата държава, като взема предвид най-малко стандартите за защита на данните, спазването на изискванията за киберсигурност и независимостта на системата на третата държава и нейните доставчици от контрола на правителства с висок риск. Тази оценка се използва, за да се определи дали гаранциите могат да се считат за еквивалентни на изискванията съгласно настоящия регламент.

4. Когато наличната информация показва, че тези гаранции повече не могат да се смятат за еквивалентни на изискванията по настоящия регламент, Комисията, посредством акт за изпълнение отменя, изменя или временно спира действието на акта, посочен в параграфи 1 и 2, доколкото това е необходимо.
5. Комисията публикува на своя уебсайт списък с рамките, бизнес портфейлите или системите, предлагащи аналогични функции, които са издадени от доставчици, установени в трети държави, по отношение на които Комисията е приела акт за изпълнение в съответствие с настоящия член.

Член 18

Предоставяне на европейски бизнес портфейли на икономически оператори, установени извън Съюза

1. Доставчиците на европейски бизнес портфейли могат да предоставят европейски бизнес портфейли на икономически оператори, установени в трета държава, при условие че на въпросните икономически оператори са издадени данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и уникален идентификатор в съответствие с настоящия член.
2. За целите на настоящия член икономическите оператори заявяват само един набор от данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл от един доставчик на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл.
3. Когато икономически оператор, установен извън Съюза, заяви европейски бизнес портфейл от доставчик на европейски бизнес портфейли, този доставчик уведомява за това искане надзорния орган на държавата членка, в която е оторизиран въпросният доставчик.
4. Доставчиците на европейски бизнес портфейли отправят искане за данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл от доставчик на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл от името на икономическия оператор, установен в трета държава.

5. Доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейли могат да издават данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и уникални идентификатори в съответствие с членове 8 и 9 на икономически оператори, установени извън Съюза, при условие че:
- а) доказването на самоличността и проверката на тези икономически оператори или техните представители, упълномощени да извършват процеса на интегриране, са извършени в съответствие с един или когато е необходимо, с комбинация от методите за проверка на самоличността, определени в член 24, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 910/2014;
 - б) на икономическия оператор не е бил издаден друг набор от данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл.
6. Националните надзорни органи си сътрудничат, за да се гарантира, че доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл проверяват, че на икономически оператор, установен извън Съюза, не са били издадени данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл. За тази цел националните надзорни органи могат да използват европейската цифрова директория.
- ба. Комисията определя стандарти и технически спецификации за издаване на данни за идентификация на притежателите на европейски бизнес портфейли, включително уникални идентификатори, на икономическите субекти, установени извън Съюза, като част от актовете за изпълнение, посочени в член 8, параграф 9 и член 9, параграф 4.

Глава V — Заключителни разпоредби

Член 19

Процедура на комитет

Комисията се подпомага от комитета, създаден с член 48 от Регламент (ЕС) 910/2014. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014

В Регламент (ЕС) № 910/2014 член 5а се изменя, както следва:

1) параграф 1 се заменя със следното:

„1. С цел да се гарантира, че всички физически и юридически лица в Съюза имат сигурен, надежден и безпрепятствен трансграничен достъп до обществени и частни услуги, като същевременно имат пълен контрол върху своите данни, всяка държава членка предоставя поне един европейски портфейл за цифрова самоличност в срок от 24 месеца от датата на влизане в сила на актовете за изпълнение, посочени в параграф 23 от настоящия член и в член 5в, параграф 6.“;

2) в параграф 5 буква е) се заменя със следното:

„е) гарантират, че данните за идентификация на лице, които са достъпни от схемата за електронна идентификация, по която се предоставя европейският портфейл за цифрова самоличност, представляват по уникален начин физическото лице, юридическото лице или физическото лице, представляващо физическото или юридическото лице, и са свързани с този европейски портфейл за цифрова самоличност;“;

3) в параграф 9 буква в) се заменя със следното:

„в) при смърт на ползвателя.“;

4) параграф 15 се заменя със следното:

„15. Използването на европейските портфейли за цифрова самоличност е доброволно. Достъпът до обществени и частни услуги, достъпът до пазара на труда и свободата на стопанска инициатива не се ограничават по никакъв начин или не се създават неблагоприятни условия за физическите и юридическите лица, които не използват европейски портфейли за цифрова самоличност. Запазва се възможността за достъп до обществени и частни услуги чрез други съществуващи средства за идентификация и удостоверяване на автентичността.“.

Оценка и преглед

1. Комисията прави преглед на прилагането на настоящия регламент и до [СП: моля, въведете дата = 5 години след влизането в сила на настоящия регламент] представя доклад пред Европейския парламент и Съвета. Докладът съдържа оценка на това доколко ефективни са разпоредбите на настоящия регламент, що се отнася до улесняването на подаването на електронни документи и електронни удостоверения на органи от публичния сектор посредством европейски бизнес портфейли, както и на технологичните, пазарните и правните промени, включително, когато е налична, информация за спестяването на време и разходи, както и използването им от всички стопански субекти, включително специфична оценка на въздействието на настоящия регламент върху микропредприятията и малките и средните предприятия. Докладът представя така също оценка дали са необходими промени в приложното поле на настоящия регламент или в неговите конкретни разпоредби, за да се предвиди задължение за използване на европейски бизнес портфейли с оглед на преодоляването на риска от правна фрагментация.
2. Докладите, посочени в параграф 1, включват следната информация:
 - а) минималните основни функции на европейските бизнес портфейли;
 - б) степента на съответствие на доставчиците на европейски бизнес портфейли и процедурата на упълномощаване и критериите, установени в член 11;
 - в) прилагането и действието на правилата относно санкциите, установени от държавите членки съгласно член 13;
 - г) подробните изисквания и техническите спецификации за квалифицираната услуга за електронна препоръчана поща, посочена в член 5, параграф 1, буква и).

Най-късно една година преди изготвянето на доклада по параграф 1 държавите членки предоставят на Комисията необходимата информация за изготвянето на този доклад.

Член 22

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- 1а. Член 5, параграф 5, член 6, параграф 5, член 7, параграф 6в, член 8, параграф 7, член 9, параграф 4, член 10, параграф 6, член 11, параграф 2в, членове 13, 19, 20 и 21 се прилагат от [СП: моля, въведете датата на влизане в сила].
- 1б. Глави I, II, III, IV и V, с изключение на член 5, параграф 5, член 6, параграф 5, член 7, параграф 6в, член 8, параграф 7, член 9, параграф 4, член 10, параграф 3б, член 10, параграф 6, член 11, параграф 2в, членове 13, 16, 19 и 20, се прилагат от [СП: моля, въведете датата = 1 година след датата на прилагане на последния акт за изпълнение, посочен в член 5, параграф 5, член 6, параграф 5, член 7, параграф 6в, член 8, параграф 7, член 9, параграф 4, член 10, параграф 6 и член 11, параграф 2в].
- 1в. Член 10, параграф 3б и член 16 се прилагат от [СП: моля, въведете датата = 2 години след датата на прилагане на последните актове за изпълнение, посочени в член 5, параграф 5, член 6, параграф 5, член 7, параграф 6в, член 8, параграф 7, член 9, параграф 4, член 10, параграф 6 и член 11, параграф 2в].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

Изисквания за основните функции и техническите изисквания за европейските бизнес портфейли

1. УСТАНОВЯВАНЕ НА АВТЕНТИЧНОСТТА ЗА БЛОКОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

Достъпът до блок на европейски бизнес портфейл се предоставя едва след като ползвателят на европейски бизнес портфейл успешно е удостоверил своята самоличност чрез:

- (1) средства за електронна идентификация (eID), за които е извършено уведомяване в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) № 910/2014, които изпълняват изискванията най-малко за ниво на осигуреност „значително“, както е определено в член 8 от същия регламент и допълнително уточнено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1502 на Комисията; или
- (2) алтернативен механизъм за удостоверяване на автентичността, който е признат като еквивалентен и изпълнява най-малко изискванията за ниво на осигуреност „значително“, както е определено в член 8 от Регламент (ЕС) № 910/2014 и допълнително уточнено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1502 на Комисията.

Докато не приключи въпросното удостоверяване на автентичността, ползвателят на европейски бизнес портфейл няма достъп до нито една функция на блока на **европейския бизнес портфейл** или до други функции.

2. ЦЯЛОСТ НА БЛОКОВЕТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

За всеки блок на европейски бизнес портфейл доставчиците на европейски бизнес портфейли генерират и подписват удостоверение за блок на европейски бизнес портфейл в съответствие с изискванията, определени в точка 5. Удостоверението, използвано за подписване или подпечатване на удостоверението за блока на европейски бизнес портфейл, се издава под формата на удостоверение, включено в доверителния списък, посочен в Регламент за изпълнение (ЕС) 2024/2980 на Комисията.

3. СИГУРНИ СЪОБЩЕНИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ АКТИВИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

- (1) Сървърната система на европейските бизнес портфейли използва най-малко едно защитено криптографско приложение на портфейла и защитено криптографско устройство на портфейла за управление на стратегическите активи.
- (2) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират целостта, автентичността и поверителността на съобщенията между сървърната система на европейските бизнес портфейли, потребителския интерфейс и защитените криптографски приложения и устройства.
- (3) *заличава се*

4. ЗАЩИТЕНИ КРИПТОГРАФСКИ ПРИЛОЖЕНИЯ НА ПОРТФЕЙЛА

- (1) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че защитените криптографски приложения и устройства на европейските бизнес портфейли:
 - а) извършват криптографските операции на европейския бизнес портфейл, включващи стратегически активи, различни от необходимите на блока на европейския бизнес портфейл за удостоверяване на автентичността на собственика на европейски бизнес портфейл, само в случаите, когато тези приложения са удостоверили успешно автентичността на ползвателите на европейски бизнес портфейл;
 - б) *заличава се*
 - в) са в състояние да генерират сигурно нови криптографски ключове;
 - г) са в състояние да изтриват сигурно стратегически активи;
 - д) са в състояние да генерират доказателство за притежание на частни ключове;
 - е) защитават частните ключове, генерирани от тези защитени криптографски приложения и устройства на портфейлите за периода на съществуване на ключовете;
 - ж) *заличава се*

5. АВТЕНТИЧНОСТ И ВАЛИДНОСТ НА ПОРТФЕЙЛНИЯ БЛОК

- (1) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че посочените в точка 1 удостоверения за блок на европейски бизнес портфейл съдържат публични ключове и че съответните частни ключове са защитени чрез защитено криптографско устройство на портфейла.
- (2) Доставчиците на европейски бизнес портфейли предоставят механизми, които са независими от портфейлните блокове, за сигурна идентификация и удостоверяване на автентичността на ползвателите на европейски бизнес портфейли.

6. ОТМЯНА НА УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА ПОРТФЕЙЛЕН БЛОК

- (1) Доставчиците на европейски бизнес портфейли изготвят публично достъпна политика, с която се определят условията и времевата рамка за отмяна на удостоверенията за портфейлен блок.
- (2) В съответствие с член 6, когато доставчиците на европейски бизнес портфейли отменят удостоверения за блокове на европейски бизнес портфейли, те уведомяват засегнатите ползватели на европейски бизнес портфейли без ненужно забавяне и не по-късно от 24 часа от отмяната на техните блокове на европейски бизнес портфейли, като посочат причината за отмяната и последиците за ползвателя на европейски бизнес портфейл. Тази информация се предоставя по кратък и леснодостъпен начин, като се използва ясен и разбираем език.
- (3) Когато доставчиците на европейски бизнес портфейли са отменили удостоверение за блок на европейски бизнес портфейл, те правят статуса на валидност на удостоверението за блок на европейски бизнес портфейл публично достъпен, като описват местоположението на тази информация в удостоверението за блок на бизнес портфейл.

7. РЕГИСТРИ НА ТРАНСАКЦИИТЕ

- (1) Доставчиците на европейски бизнес портфейли осигуряват подходяща политика за регистриране, включваща най-малко електронно подписване, електронно подпечатване и уведомяване за всички трансакции с доверяващи се на европейски бизнес портфейл страни, други блокове на европейски бизнес портфейли и блокове на европейски портфейли за цифрова самоличност, независимо от това дали трансакцията е изпълнена успешно.

- (2) Регистрираната информация съдържа най-малко:
 - а) времето и датата на трансакцията;
 - б) името, данните за контакт и уникалния идентификатор на съответната доверяваща се на европейски бизнес портфейл страна и държавата членка, в която е установена тази доверяваща се на европейски бизнес портфейл страна, ако е известна, или в случай на други портфейлни блокове — подходяща информация от удостоверение за блок на европейски бизнес портфейл;
 - в) вида или видовете данни, поискани и представени при изпълнение на трансакцията;
 - г) в случай на неизпълнени трансакции — причината за въпросното неизпълнение.
- (3) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират целостта, автентичността, наличността и поверителността на регистрираната информация.
- (4) В сървърната система на европейските бизнес портфейли се регистрират докладите, изпратени от ползвателя на европейски бизнес портфейл до компетентните органи посредством блока на европейския бизнес портфейл, включително взаимодействията, свързани с уведомленията, спазването на регулаторните изисквания, споделянето на данни или одитните искания.
- (5) Доставчикът на европейски бизнес портфейли има достъп до регистрите, посочени в подточки 1 и 2, когато това е необходимо за предоставянето на услуги, свързани с европейски бизнес портфейли.
- (6) Посочените в точки 1 и 2 регистри остават достъпни колкото се изисква съгласно правото на Съюза или националното право.

8. КВАЛИФИЦИРАНИ ЕЛЕКТРОННИ ПОДПИСИ И ПЕЧАТИ

- (1) В съответствие с член 6 доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че ползвателите на европейски бизнес портфейли могат да получават квалифицирани удостоверения за квалифицирани електронни подписи или печати, свързани с устройства за създаване на квалифициран подпис или печат, които са локални, външни или дистанционно управлявани по отношение на блока на европейския бизнес портфейл.

- (2) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че технологичните решения за европейски бизнес портфейл са в състояние да взаимодействат сигурно с един от следните типове устройства за създаване на квалифициран подпис или печат: локални, външни или дистанционно управлявани устройства за създаване на квалифициран подпис или печат за целите на използването на квалифицираните удостоверения, посочени в подточка 1.

9. ПРИЛОЖЕНИЯ ЗА СЪЗДАВАНЕ НА ПОДПИС

- (1) Използваните от блоковете на европейски бизнес портфейли приложения за създаване на подпис могат да бъдат предоставени от доставчици на европейски бизнес портфейли, от доставчици на удостоверителни услуги или от доверяващи се на европейски бизнес портфейл страни.
- (2) Приложенията за създаване на подпис имат следните функции:
- а) подписване или подпечатване на данни, предоставени от ползватели на европейски бизнес портфейли;
 - б) подписване или подпечатване на данни, предоставени от доверяващи се страни;
 - в) създаване на подписи или печати в съответствие най-малко със задължителния формат;
 - създаване на подписи или печати в съответствие с незадължителния формат;
 - информиране на ползвателите на европейски бизнес портфейл за резултата от процеса на създаване на подпис и печат.

С оглед на осигуряването на еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент Комисията е оправомощена да приема актове за изпълнение в съответствие с член 6, в които се определят техническите стандарти, посочени в подточка 2, буква в) и буква в), подточка ii).

- (3) Приложенията за създаване на подписи могат или да бъдат интегрирани в сървърната система на европейските бизнес портфейли, или да бъдат външни за нея. Когато приложенията за създаване на подписи разчитат на квалифицирани устройства за създаване на подпис от разстояние и когато са интегрирани в сървърната система на европейските бизнес портфейли, те поддържат приложно-програмния интерфейс, определен в актовете за изпълнение, които Комисията е оправомощена да приеме в съответствие с член 5, за да се осигурят еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент.

10. ЕКСПОРТИРАНЕ, ИМПОРТИРАНЕ И ПРЕНОСИМОСТ НА ДАННИ

Европейските бизнес портфейли поддържат сигурно експортиране, импортиране и преносимост на данните на европейския бизнес портфейл на даден собственик в най-малко един отворен формат, като същевременно гарантират, че самоличността на ползвателите на европейски бизнес портфейл е била успешно удостоверена съгласно точка 1 от настоящото приложение. Това дава възможност на собственика да прехвърли своите данни към друго технологично решение за европейски бизнес портфейл.

11. СИГУРЕН КАНАЛ ЗА СЪОБЩЕНИЯ С ПРАВНА СИЛА ЗА ЕВРОПЕЙСКИЯ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛ

- (1) В съответствие с член 5 от настоящия регламент европейските бизнес портфейли интегрират и поддържат използването на специфична квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща в съответствие с членове 43 и 44 от Регламент (ЕС) № 910/2014.
- (2) Посредством актове за изпълнение Комисията:
 - а) определя протокола и установява стандарти и спецификации за съответстващо осъществяване на конкретната квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, която да служи като задължителен сигурен канал за съобщения с правна сила за европейските бизнес портфейли;
 - б) определя минималните технически изисквания и изисквания за оперативна съвместимост, на които трябва да отговаря въпросната квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща, включително придържане към референтните стандарти, спецификации и процедури, установени в съответствие с членове 43 и 44 от Регламент (ЕС) № 910/2014;
 - в) гарантира, че избраната квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща е основана на отворени, публично достъпни стандарти без заплащане на такси, за да се осигури оперативна съвместимост и да се избегне зависимост на доставчиците;
 - г) гарантира, че избраната квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща предоставя криптиране от край до край за осигуряване на поверителност;
 - д) установява процедури, чрез които да се гарантира непрекъснатата наличност, резервираност и аварийни механизми в случай на срив на услугата.

- (3) Оперативната съвместимост между европейските бизнес портфейли и посочената квалифицирана услуга за електронна препоръчана поща е задължителна. Доставчиците на европейски бизнес портфейли осигуряват техническото внедряване в съответствие с актовете за изпълнение, посочени в подточка 2.

12. МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНТРОЛ НА ДОСТЪПА ДО ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

- (1) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че решенията за упълномощаване в рамките на механизма за контрол на достъпа се базират на един или повече от следните критерии в зависимост от конкретното искане за достъп:
- а) електронното удостоверение за атрибути на действащия субект;
 - б) формалната роля на действащите субекти в рамките на призната организационна структура или икономически оператор;
 - в) обхвата, валидността и ограниченията на всеки мандат, делегиране или пълномощно;
 - г) контекстна информация или политики и правила, приети на ниво Съюз или на национално ниво по отношение на специфичното за сектора съответствие.
- (2) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че механизмът за контрол на достъпа дава възможност за прецизни и подлежащи на одит резултати от упълномощаването, с което се гарантира, че:
- а) удостоверенията за самоличност и удостоверенията се показват изборително според правата за достъп;
 - б) достъпът до бизнес процесите, цифровите процедури или интерфейсите за подаване на документи се контролира чрез валидиране на ролите и мандатите в реално време;
 - в) всички случаи на достъп и изпълнение се регистрират, имат времеви печат и са обвързани с криптографски проверими доказателства за упълномощаване, които могат да бъдат обект на одит и съдебни производства.

- (3) Доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че:
- а) съответствията между ролите и атрибутите може да бъдат подложени на проверка и на одит, може да се отменят и да се проследяват до законните им издатели;
 - б) в реално време автоматично се откриват и предотвратяват конфликти на роли, прекомерно делегиране или изтекли упълномощавания;
 - в) аргументацията на всички упълномощавания е оперативно съвместима между европейските бизнес портфейли;
- (4) Списъкът с референтни стандарти, технически спецификации и процедури, приложими при изпълнението на механизмите за контрол на достъпа, е определен в актовете за изпълнение, които Комисията е оправомощена да приема в съответствие с член 5, за да се осигурят еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент. По-специално те обхващат:
- а) форматите за представяне на ролите и атрибутите;
 - б) механизмите за оперативна съвместимост за мандати и делегирания между портфейли;
 - в) изпълнение на протоколи, политически език и налагане на ограничения;
 - г) изисквания за сигурно регистриране, поставяне на времеви печат и възможност за одит на свързаните с упълномощаването събития.
- (5) Приема се, че е налице съответствие с изискванията по настоящата точка, когато са спазени посочените в подточка 1 стандарти, спецификации и процедури.

13. ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ПРОТОКОЛИТЕ И ИНТЕРФЕЙСИТЕ

В съответствие с член 6 от настоящия регламент доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че блоковете на европейски бизнес портфейли:

- (1) разрешават искания и ако е приложимо, удостоверяват автентичността на такива, отправени чрез удостоверения за достъп на доверяваща се страна или удостоверения за блок на европейски портфейл за цифрова самоличност. Удостоверяване на автентичността на доверяващата се страна се изисква, когато удостоверенията са предназначени за ограничена група; във всички други случаи удостоверения могат да бъдат представени от всяка отправяща искане страна;

- (2) показват на ползвателите на европейски бизнес портфейл информацията, която се съдържа в удостоверенията за достъп на доверяващата се страна на европейски портфейл за цифрова самоличност или в удостоверенията за блок на европейски портфейл за цифрова самоличност, когато е приложимо;
- (3) показват на ползвателите на европейски бизнес портфейл, когато това е приложимо, атрибутите, за чието представяне е отправено искане към ползвателите на европейския бизнес портфейл;
- (4) представят удостоверения за блок на европейски бизнес портфейл на блока на европейския бизнес портфейл на доверяващите се на европейски бизнес портфейл страни или на блоковете на европейски бизнес портфейли, които са отправили искане.

14. ИЗДАВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА АТРИБУТИ ЗА БЛОКОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

- (1) В съответствие с член 5 от настоящия регламент доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че блоковете на европейски бизнес портфейли, които са отправили искане за издаване на електронни удостоверения за атрибути, са в състояние да удостоверяват автентичността на доверяващите се страни.
- (2) Във връзка с издаването на електронни удостоверения за атрибути на блок на европейски бизнес портфейл доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че са изпълнени следните изисквания:
 - а) когато собственици на европейски бизнес портфейли отправят чрез своя блок на европейски бизнес портфейл искане до доставчика на европейски бизнес портфейли да издаде данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, или електронни удостоверения за атрибути от доставчици на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл или доставчици на електронни удостоверения за атрибути, които дават възможност за издаването на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл или електронни удостоверения в повече от един формат, блокът на европейски бизнес портфейл отправя искане за това във всички формати, посочени в член 8 от настоящия регламент, където се определят правила за прилагане на Регламента за европейските бизнес портфейли по отношение на целостта и основните функции на европейските бизнес портфейли;

- б) когато собствениците на европейски бизнес портфейли използват своя блок на европейски бизнес портфейл, за да взаимодействат с компетентни национални органи и с доставчици на електронни удостоверения за атрибути, блоковете на европейски бизнес портфейли позволяват удостоверяване на автентичността и валидиране на компонентите на блока на европейски бизнес портфейл, като представят на тези компетентни национални органи и доставчици удостоверения за блока на европейски бизнес портфейл при поискване от тяхна страна;
- в) технологичните решения за европейски бизнес портфейли поддържат механизми, които позволяват на доставчиците на данни за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл да проверяват издаването, предоставянето и активирането в съответствие с изискванията за ниво на осигуреност „високо“, определено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1502 на Комисията (2.2);
- г) Блоковете на европейски бизнес портфейли проверяват автентичността и валидността на данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл и електронните удостоверения за атрибути.

15. ПРЕДСТАВЯНЕ НА АТРИБУТИ НА ДОВЕРЯВАЩИ СЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛ СТРАНИ

В съответствие с член 5, параграф 1, букви г) и к) доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че:

- (1) технологичните решения за европейски бизнес портфейли поддържат протоколи и интерфейси за представяне на атрибути пред доверяващите се на европейски бизнес портфейл страни в съответствие със стандартите, определени в актовете за изпълнение;
- (2) по искане от ползватели на европейски бизнес портфейли блоковете на европейски бизнес портфейли отговарят на успешно преминали удостоверяване на автентичността и валидирани искания от доверяващи се на европейски бизнес портфейл страни в съответствие със стандартите, определени в актовете за изпълнение;
- (3) блоковете на европейски бизнес портфейли поддържат доказване на притежанието на частни ключове, съответстващи на публичните ключове, използвани в криптографските обвързвания.

16. ИЗДАВАНЕ НА ДАННИ ЗА ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА СОБСТВЕНИК НА ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛ ЗА БЛОКОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

- (1) доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че данните за идентификация на собственик на бизнес портфейл, издадени за блокове на бизнес портфейли, отговарят на техническите спецификации, определени в актовете за изпълнение в съответствие с член 8 от настоящия регламент.
- (2) доставчиците на европейски бизнес портфейли гарантират, че данните за идентификация на собственик на европейски бизнес портфейл, които издават, са криптографски обвързани с блока на европейския бизнес портфейл, за който са издадени.

17. ИЗДАВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННИ УДОСТОВЕРЕНИЯ ЗА АТРИБУТИ ЗА БЛОКОВЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ БИЗНЕС ПОРТФЕЙЛИ

- (1) Електронните удостоверения за атрибути, издадени за блокове на европейски бизнес портфейли, отговарят най-малко на един от стандартите в списъка, определен в актовете за изпълнение в съответствие с член 5 от настоящия регламент.
- (2) Доставчиците на електронни удостоверения за атрибути се идентифицират пред блоковете на европейски бизнес портфейли.
- (3) Доставчиците на електронни удостоверения за атрибути гарантират, че електронните удостоверения за атрибути, издадени за блокове на европейски бизнес портфейли, съдържат информацията, която е необходима за удостоверяването на автентичността и валидирането на тези електронни удостоверения за атрибути.